

Maakuntahallitus

Aika 28.08.2023 klo 08:30 - 09:30

Paikka Hybridi-kokous (Esterinportti 2 B ja Microsoft Teams-sovellus)

Käsitellyt asiat

§	Otsikko	Sivu
§ 99	Kokouksen järjestäytyminen	4
§ 100	Selostettavat asiat	5
§ 101	Maakuntavaltuuston 13.6.2023 päätösten täytäntöönpano	6
§ 102	Vaalien valmistelutoimikunta: jäsen- ja varajäsenmuutos	7
§ 103	Eron myöntäminen maakuntahallituksen varajäsenyydestä (Kari Saari) ja uuden varajäsenen valinta	9
§ 104	Lausunto Kirkkonummen Pohjoisen liikennekäytävän osayleiskaavaehdotuksesta	11
§ 105	Vihreän siirtymän hankkeiden maankäyttötarpeet Uudellamaalla -projektin perustaminen	22
§ 106	Luovien alojen ekologisen kestävyysmurroksen toimenpideohjelma (LuoTo) -hankkeen toteutusajan pidentäminen	25
§ 107	Maakuntajohtajan tehtävien väliaikainen hoitaminen	30
§ 108	Osavuosikatsaus 2/2023	32
§ 109	Vuoden 2022 arviointikertomus tiedoksi	34
§ 110	Vastuuvapauden myöntäminen maakuntahallitukselle tilikaudelta 1.1.-31.12.2022; Tilannetieto asian edistymisestä	37
§ 111	Henkilöstön Pulssi-kyselyn tulosten yhteenveto	39
§ 112	Johtajien antamat lausunnot	40
§ 113	Valmistuneet julkaisut	41
§ 114	Kokousaikataulu tiedoksi	42
§ 115	KPMG:n erillisselvitykseen ja hallituksen päätöksiin pohjautuvien toimenpiteiden eteneminen	43

Osallistujat

	Nimi	Tehtävä	Lisätiedot
Läsnä	Markkula Markku	Puheenjohtaja	
	Krohn Minerva	Maakuntahallituksen I vpj	
	Juvonen Arja	Maakuntahallituksen II vpj	
	Hyvärinen Reetta	Jäsen	
	Kaukola Ulla	Jäsen	
	Komulainen Pirjo	Jäsen	
	Lohikoski Pia	Jäsen	
	Nieminen Johannes	Jäsen	
	Piirtola Mikko	Jäsen	
	Saxberg Mirita	Jäsen	Saapui §:n 100 aikana klo 8:33
	Sigfrids Frida	Jäsen	
	Stranius Leo	Jäsen	
	Tikkanen Tuomas	Jäsen	
	Vuorento Reijo	Jäsen	
Arajärvi Pentti	Maakuntavaltuuston pj		
Karhuvaara Arja	Maakuntavaltuuston I vpj	Saapui §:n 100 aikana klo 8:33	
	Ikkela Kalle	Maakuntavaltuuston II vpj	
Poissa	Aura Anssi Savolainen Ossi		
Muu	Eskelinen Juha	Esittelijä, Aluekehittämisen vastuualueen johtaja	
	Autioniemi Paula	Aluesuunnittelun vastuualueen johtaja	
	Tikkanen Inka	Hallintojohtaja, pöytäkirjanpitäjä	
	Elo Seija	Viestintäpäällikkö	
	Hasu Eija	Asiantuntija	Läsnä §:n 100 ajan antamassa selostuksen
	Tammi Lauri	Asiantuntija	Läsnä §:n 100 ajan antamassa selostuksen
	Suursalmi Tero	Asiantuntija	
	Venäläinen Eero	Asiantuntija	

Pöytäkirja on allekirjoitettu sähköisesti.

Markku Markkula

Inka Tikkanen

Puheenjohtaja

Pöytäkirjanpitäjä

Käsitellyt asiat

99 - 115

Pöytäkirjan tarkastus

Ulla Kaukola
Pöytäkirjantarkastaja

Mikko Piirtola
Pöytäkirjantarkastaja

Pöytäkirjan nähtävilläpito

Uudenmaan liiton verkkosivut 07.09.2023

Maakuntahallitus

§ 99

28.08.2023

Kokouksen järjestäytyminen

Maakuntahallitus 28.08.2023 § 99

Päätösesitys

Maakuntahallitus

- päättää todeta kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi,
- valitsee kaksi pöytäkirjan tarkastajaa (Ulla Kaukola, Mikko Piirtola).

Päätös

Maakuntahallitus

- **päätti todeta kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi,**
- **valitsi Ulla Kaukolan ja Mikko Piirtolan pöytäkirjan tarkastajiksi.**

Maakuntahallitus

§ 100

28.08.2023

Selostettavat asiat

Maakuntahallitus 28.08.2023 § 100

Tässä kokouksessa selostetaan seuraavat asiat:

- Kiina yhteistyön tilannekatsaus, erityisasiantuntija Lauri Tammi
- Lausunto Kirkkonummen Pohjoisen liikennekäytävän osayleiskaavaehdotuksesta, maakunta-arkkitehti Eija Hasu

Päätösesitys

Maakuntahallitus päättää merkitä annetut selostukset tiedoksi.

Päätös

Maakuntahallitus päätti esityksen mukaan.

Maakuntahallitus

§ 101

28.08.2023

Maakuntavaltuuston 13.6.2023 päätösten täytäntöönpano

Maakuntahallitus 28.08.2023 § 101
400/00.01.02.04/2023

Selostus

Maakuntavaltuuston kokous pidettiin 13.6.2023
[MV:n pöytäkirja 13.6.2023](#)

Esittelijän päätösesitys:

Maakuntahallitus päättää

- todeta, että maakuntavaltuuston päätökset ovat syntyneet säädetyssä järjestyksessä, maakuntavaltuusto ei ole ylittänyt toimivaltaansa eivätkä päätökset ole lainvastaisia
- panna maakuntavaltuuston päätökset täytäntöön.

Päätös:

Maakuntahallitus päätti esityksen mukaan.

Esittelijä:

Maakuntajohtajan varahenkilö Juha Eskelinen

Lisätiedot:

Vastuujohtaja Inka Tikkanen

Maakuntahallitus

§ 102

28.08.2023

Vaalien valmistelutoimikunta: jäsen- ja varajäsenmuutos

Maakuntahallitus 28.08.2023 § 102
113/00.04.05/2021

Tiivistelmä

Maakuntahallitukselle esitetään, että se päättää valita vaalien valmistelutoimikuntaan uudeksi jäseneksi Matilda Holmströmin Laura Fagerlundin tilalle sekä uudeksi varajäseneksi Anna Strömbergin Runa Ismarkin tilalle.

Selostus

Vaalien valmistelutoimikunta on toimielin, joka valmistelee Uudenmaan maakuntavaltuuston ja maakuntahallituksen valintaa kuntavaalien tuloksen mukaisesti. Toimikunnalle voidaan osoittaa myös muita tehtäviä.

Vaalien valmistelutoimikunnan tehtävänä on valmistella Uudenmaan maakuntavaltuuston sekä maakuntahallituksen valintaa liiton perussopimuksen pohjalta. Se avustaa muun muassa suhteellisuusperiaatteen ja tasa-arvolain vaatimusten yhteensovittamisessa. Toimikunnan tulee ylläpitää vaalilastointiin liittyviä tiedostoja. Toimikunta voi ottaa myös muita asioita käsiteltäväkseen.

Toimikunnan jäseniksi ja varajäseniksi on nimetty niiden puolueiden edustajat, joilla on edustus Uudenmaan maakuntahallituksessa. Pääsääntöisesti niin kutsutun virka-aseman nojalla nimettävä jäsen on Uudeltamaalta ja varajäsen Helsingistä. Käytännössä jäseniksi nimetyt ovat olleet piirijärjestöjen toiminnanjohtajia tai vastaavia tehtäviä hoitavia.

Maakuntahallitus on nimennyt vaalien valmistelutoimikunnan toimikaudelle 2021-2024 kokouksessaan 7.12.2020 § 132. Tämän jälkeen toimikuntaan voidaan tehdä jäsen- ja varajäsenmuutoksia piirijärjestöiltä tulleiden esitysten perusteella.

Tämänhetkinen kokoonpano:

Jäsen	Alue, puolue	Varajäsen	Alue, puolue
Janne Pesonen, pj.	Uusimaa, kok	Sanna Hämäläinen	Helsinki, kok
Jouni Gustafsson, vpj.	Uusimaa, sdp	Tuomas Finne	Helsinki, sdp
Oskari Sundström	Uusimaa, vihr	Anna Hyödynmaa	Helsinki, vihr
Jari Immonen	Uusimaa, ps	Jarmo Keto	Helsinki, ps
Laura Fagerlund, 28.8.23 lähtien Matilda Holmström	Uusimaa, rkp	Runa Ismark, 28.8.23 lähtien Anna Strömberg	Helsinki, rkp
Toni Asikainen	Uusimaa ja Helsinki, vas	Jari Heiskanen	Uusimaa ja Helsinki, vas
Joonas Salmi	Uusimaa, kesk	Noora Juvonen	Helsinki, kesk

Vaalien valmistelutoimikunnan jäsenille maksetaan kokouspalkkiot Uudenmaan liiton palkkiosäännön mukaan.

Esittelijän päätösesitys:

Maakuntahallitus päättää

- myöntää eron vaalien valmistelutoimikunnasta jäsen Laura Fagerlundille ja varajäsen Runa Ismarkille
- valita uudeksi jäseneksi Matilda Holmströmin ja varajäseneksi Anna Strömbergin.

Päätös:

Maakuntahallitus päätti esityksen mukaan.

Esittelijä:

Maakuntajohtajan varahenkilö Juha Eskelinen

Lisätiedot:

Asiantuntija Janne Tamminen

Täytäntöönpano:

Päätösote: uusi jäsen

Maakuntahallitus

§ 103

28.08.2023

Eron myöntäminen maakuntahallituksen varajäsenyydestä (Kari Saari) ja uuden varajäsenen valinta

Maakuntahallitus 28.08.2023 § 103
760/00.00.00.01/2021

Tiivistelmä

Maakuntahallituksen varajäsen Kari Saari (vihreät, Vantaa) on pyytänyt 14.06.2023 lähettämällään kirjeellä eroa maakuntahallituksen varajäsenyydestä.

Selostus

Kuntalain 70 §:n nojalla luottamushenkilö voi erota pätevistä syistä. Eron myöntämisestä päättää luottamushenkilön valinnut toimielin. Perussopimuksen mukaan maakuntavaltuusto valitsee toimikauttaan vastaavaksi ajaksi maakuntahallitukseen jäsenet ja kullekin henkilökohtaisen varajäsenen seuraavasti:

- Maakuntahallitukseen valitaan kuusi (6) jäsentä jäsenkunnasta, jonka väkiluku on yli 600 000 henkeä, viisi (5) jäsentä jäsenkunnasta, jonka väkiluku on yli 500 000, neljä (4) jäsentä jäsenkunnasta, jonka väkiluku on yli 400 000, kolme (3) jäsentä jäsenkunnasta, jonka väkiluku on yli 300 000, kaksi (2) jäsentä jäsenkunnasta, jonka väkiluku on yli 200 000 ja yksi (1) jäsen jäsenkunnasta, jonka väkiluku on yli 100 000.
- Niistä kunnista, joiden väkiluku on alle 100 000 henkeä, valitaan maakuntahallitukseen yhteensä viisi (5) jäsentä kuitenkin siten, ettei samasta kunnasta voi olla kahta jäsentä.

Edellä mainitun perusteella maakuntahallituksen jäsenmääräksi muodostuu 15. Kunnallisvaalien tuloksesta tehdyn laskelman mukaan maakuntahallituksen poliittinen jakauma on seuraava:

Kansallinen Kokoomus	5
Suomen Sosialidemokraattinen puolue	3
Vihreä liitto	3
Perussuomalaiset	2
Ruotsalainen kansanpuolue	1
Vasemmistoliitto	1

Esittelijän päätösesitys:

- Maakuntahallitus päättää esittää maakuntavaltuustolle, että
- Kari Saarelle myönnetään ero maakuntahallituksen varajäsenyydestä,
  - maakuntahallitukseen valitaan uusi varajäsen toimikauden loppuajaksi.

Päätös:

Maakuntahallitus päätti esittää maakuntavaltuustolle, että

- **Kari Saarelle myönnetään ero maakuntahallituksen varajäsenyydestä,**
- **maakuntahallitukseen valitaan uusi varajäsen toimikauden loppuajaksi.**

Esittelijä: Maakuntajohtajan varahenkilö Juha Eskelinen

Lisätiedot: Vastuujohtaja Inka Tikkanen
Asiantuntija Janne Tamminen

Maakuntahallitus

§ 104

28.08.2023

Lausunto Kirkkonummen Pohjoisen liikennekäytävän osayleiskaavaehdotuksesta

Maakuntahallitus 28.08.2023 § 104
320/06.02.00/2023

Tiivistelmä

Kirkkonummen kunta pyytää lausuntoa Pohjoisen Kirkkonummen liikennekäytävän osayleiskaavaehdotuksesta. Valmisteluvaiheen jälkeen niin kaava-alueen rajaukseen kuin maakuntakaavatilanteeseen on tullut muutoksia.

Lausunnossa todetaan, että osayleiskaavaehdotus on Espoo-Salo -ratalinjauksen mahdollistamisen osalta maakuntakaavan mukainen. Tarkistamis- ja lisäselvitystarpeita on seudullisesti merkittävän vähittäiskaupan sijoittamisessa kaava-alueelle, toiminnallisen keskustan kokonaistarkastelussa ja maakunnallisesti merkittävien ekologisten yhteyksien toteuttamisessa. Myöskään uusi asumista ja loma-asumista mahdollistava kaakkoinen alue ei tue kestävän alue- ja yhdyskuntarakenteen kehittämistä Veikkolan alueella. Ennen kaavan hyväksymistä on tarpeen huomioida lausunnossa esitetyt muutostarpeet sekä järjestää viranomaisneuvottelu. Maakuntahallitukselle esitetään, että se päättää antaa ehdotuksen mukaisen lausunnon.

Asian vireilletulo

Kirkkonummen kunta on pyytänyt Uudenmaan liitolta lausuntoa Pohjoisen Kirkkonummen liikennekäytävän osayleiskaavaehdotuksesta. Lausuntopyyntö on saapunut 1.6.2023 ja lausunnot on pyydetty 18.8.2023 mennessä. Uudenmaan liitolle on myönnetty lisäaikaa 28.8.2023 saakka.

Asian tausta

Pohjoisen Kirkkonummen liikennekäytävän osayleiskaava on kuulutettu vireille 11.7.2019.

Suunnittelualue

Suunnittelualue sijaitsee Kirkkonummen pohjoisosassa, Veikkolassa, pääosin Turunväylän (Vt 1) pohjoispuolella. Suunnittelualue on kaavaehdotus-vaiheessa kooltaan noin 680 hehtaaria ja se on valtaosin rakentamatonta maa- ja metsätalousvaltaista aluetta tai Nuuksion kansallispuistoa. Suunnittelualueella asuu vuoden 2023 alun tietojen mukaan noin 500 asukasta pääasiassa jo asemakaavoitetuilla alueilla. Koko Veikkolan taajama-alueen asukasluku on noin 5150. Kirkkonummen kunnalla on maanomistusta alueella Veikkolan eritasoliittymän ympäristössä. Valtion maanomistus keskittyy Nuuksion kansallispuiston alueeseen. Yli puolet suunnittelualueesta on yksityisessä omistuksessa.

Kaavan tavoite

Osayleiskaavan ensisijaisena tavoitteena on osoittaa Helsingin ja Turun välisen nopean ratayhteyden (ns. ESA-rata) yleissuunnittelun mukainen ratalinjaus lainvoimaisessa yleiskaavassa. Rautatien rakentamista

koskevan yleis- ja ratasuunnitelman tulee ratalain 10 §:n mukaan perustua maankäyttö- ja rakennuslain mukaiseen oikeusvaikutteiseen kaavaan, jossa rautatiealueen sijainti ja suhde muuhun alueiden käyttöön on selvitetty.

Kunnan tavoitteena on tämän lisäksi osoittaa osayleiskaavassa samassa kaukoliikenteen ratakäytävässä liikennöivää lähijunaliikennettä palvelevan Veikkolan seisakkeen sijainti, sinne johtavat liikenneyhteydet sekä seisakkeen välittömän lähialueen maankäyttö. Seisakkeen vaikutusalueen maankäytön (asuminen ja työpaikat) lisäämisellä ja tiivistämisellä mahdollistetaan riittävä käyttäjäpotentiaali lähijunaliikenteelle. Lisäksi tavoitteena on turvata alueella kulkevien ekologisten yhteyksien toimivuus.

Kaavalle asetettuihin tavoitteisiin vaikuttavat MAL 2019 -suunnitelma, jossa Veikkola on ensisijaisesti kehitettävä vyöhyke sekä joukkoliikenneinvestoin-teihin kytkeytyvä ensisijainen vyöhyke, Kirkkonummen kuntastrategia sekä Kirkkonummen maankäytön kehityskuva 2040 ja 2060. Kehityskuvan vision mukaan Veikkola rakentuu asemanseuduksi ja edelleen kyläkaupungiksi vuoteen 2060. Visio ei esitä rakenne- tai viitesuunnitelmaa eikä seudullista väestömääräennusteiden tarkastelua. Liikkumisen osalta todetaan, että vuoteen 2060 mennessä kaikkiin keskuksiin on toteutettu turvalliset ja toimivat jalankulun ja pyöräilyn yhteydet niin, että kokonaisuus muodostaa jatkuvien reittien verkoston.

Yleiskaavatilanne

Suunnittelualueella on voimassa Kirkkonummen yleiskaava 2020, joka on tullut lainvoimaiseksi vuonna 2000. Yleiskaavassa suunnittelualue on osoitettu pääasiassa maa- ja metsätalousvaltaiseksi alueeksi, jolla on ulkoilun ohjaustarvetta ja/tai ympäristöarvoja (MU), maa- ja metsätalousvaltaiseksi alueeksi (M-1), pientalovaltaiseksi alueeksi (AP), luonnonsuojelualueeksi (SL-1) josta osa on varattu kokoaan tai osittain valtion käyttöön (SL/v). Lisäksi siihen kuuluu yritystoiminnan alue (PT) Veikkolan eritasoliittymän pohjoispuolella sekä vähäisesti maa- ja metsätalousvaltaista aluetta (M) suunnittelualueen luoteiskulmassa. Vesistöt on osoitettu vesialueina (W). Perälänjärven asemakaava-alue sisältyy pientalovaltaisen alueen merkinnän sisään (AP). Lisäksi suunnittelualueen länsiosassa sijaitseva kivikautinen asuinpaikka Kalljärvi, Rintelä, on osoitettu kiinteänä muinaisjäännöksenä. Yleiskaavassa ei ole osoitettu ratalinjausta eikä Nuuksion Natura 2000 -aluetta.

Maakuntakaava

Maakuntakaava on ohjeena laadittaessa ja muutettaessa yleiskaavaa. Pohjoisen Kirkkonummen liikennekäytävän osayleiskaavan tullessa vireille vuonna 2019 kaavan laadintaa ovat ohjanneet sittemmin kumoutuneet maakuntakaavat (Uudenmaan maakuntakaava sekä Uudenmaan 2. ja 4. vaihemaakuntakaava).

Osayleiskaavan ollessa ehdotusvaiheessa suunnittelualuetta koskee Helsingin seudun vaihemaakuntakaava, joka on osa Uusimaa-kaava 2050-kokonaisuutta. Uusimaa-kaavan kokonaisuuteen kuuluvat kolme vaihemaakuntakaavaa on hyväksytty maakuntavaltuustossa 25.8.2020 ja ne ovat saaneet lainvoiman 13.3.2022 korkeimman hallinto-oikeuden päätöksellä:

Suunnittelualueella on voimassa seuraavat maakuntakaavamerkinnot määräyksineen:

- Natura 2000 -alue (Nuukio)

- Suojelualue (Nuuksion suojelualue)
- Viheryhteystarve (Meiko-Nuuksio läntinen, Kauhalan metsä-Nuuksio)
- Valtakunnallisesti merkittävä kaksiajoratainen tie (Vt1)
- Maakunnallisesti merkittävä tie (mt110)
- Päärata (ESA-rata).

Suunnittelualueen eteläpuoleisella vaikutusalueella on osoitettu Keskustatoimintojen alue, keskus -merkinnällä Veikkolan keskusta sekä valtatiehen (Vt1 eli "Turunväylä") rajoittuva taajamatoimintojen kehittämisvyöhykkeen kehittämisperiaatemerkintä. Valtakunnallisesti merkittävän tien sekä keskus- ja taajamatoimintojen kehittämisperiaatemerkintöjen yhteyteen on osoitettu myös maakunnallisesti merkittävän liityntäpysäköintialueen kohdemerkintä.

Lisäksi alueella on voimassa yleiset suunnittelumääräykset, joista nyt kyseessä olevan osayleiskaavan kannalta keskeisimpiä ovat erityisesti seuraavat:

- Olemassa olevia taajamia tulee kehittää niiden maankäyttöä täydentäen ja tehostaen ja niiden toiminnallista rakennetta monipuolistaen. Taajama-alueiden yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on edistettävä kävelyä, pyöräilyä ja joukkoliikennettä sekä päivittäisten palveluiden saavutettavuutta. Lisäksi on turvattava riittävät virkistysmahdollisuudet sekä virkistysyhteydet maakunnallisille virkistysalueille.
- Laajat yhtenäiset luonnon- ja kulttuurimaisema-alueet tulee ottaa huomioon ilmastonmuutoksen hillinnän ja siihen sopeutumisen, maa- ja metsätalouden ja niitä tukevien elinkeinojen kehittämisen sekä luonnon monimuotoisuuden ja virkistyskäytön kannalta. Laajojen, yhtenäisten rakentamattomien alueiden pirstomista ja pinta-alan pienentämistä on vältettävä erityisesti taajamatoimintojen kehittämisvyöhykkeiden ulkopuolisilla alueilla. Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on otettava huomioon Helsingin seudun viherkehän kokonaisuuden kehittäminen.
- Maakuntakaavassa osoitettujen keskusten, palvelukeskittymien ja taajamatoimintojen kehittämisvyöhykkeiden ulkopuolella tapahtuvan asuin- ja työpaikkarakentamisen tulee ensisijaisesti sijoittua olemassa olevan yhdyskuntarakenteen yhteyteen. Rakentamisen ohjauksessa tulee huomioida olemassa olevan infrastruktuurin mahdollisimman tehokas hyödyntäminen, palveluiden saavutettavuus ja kestävä liikunnan edellytykset.
- Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on pyrittävä minimoimaan liikenteestä aiheutuvia melu-, tärinä- ja päästöhaittoja.
- Merkitykseltään seudullisen vähittäiskaupan suuryksikön koon alaraja on 4000 k-m², ellei selvitysten perusteella muuta osoiteta ja ellei näissä suunnittelumääräyksissä muuta määrätä. Merkitykseltään seudullisella vähittäiskaupan suuryksiköllä tarkoitetaan myös useasta myymälästä koostuvaa vähittäiskaupan aluetta, joka on vaikutuksiltaan verrattavissa merkitykseltään seudulliseen vähittäiskaupan suuryksikköön.

Kaavan valmisteluvaiheessa annettu lausunto

Kaavan valmisteluaineisto on ollut nähtävillä 25.6.-11.9.2020.

Osayleiskaavan valmisteluvaiheessa kaavaratkaisussa osoitettu laaja keskustatoimintojen alue perustui ESA-radon yleissuunnitelmassa osoitettuun Veikkolan asemapaikkaan ja sen sijaintiin Vt1 pohjoispuolella. Uudenmaan liitto korosti valmisteluaineistosta 23.9.2020 jättämässään

lausunnossaan sitä, että *Veikkolan keskusta-alueetta ei tule laajentaa Veikkolan asemapaikkaan asti.*

Uudenmaan liiton mukaan tavoite tukea Veikkolan *nykyisen* keskustan palveluita ja niiden kehittymismahdollisuuksia on maakuntakaavan tavoitteiden mukaista. Liiton lausunnossa edelleen tarkennettiin, että *Veikkolan nykyinen keskusta sijaitsee Turunväylän toisella puolella selkeästi irrallaan tavoitellusta asemapaikasta.* Olemassa olevan Veikkolan keskustan ja Veikkolan asemapaikan välillä olevat moottoritie ja uusi ESA-rata muodostavat keskustatoimintojen alueelle *suuria estevaikutuksia toiminnallisesti yhtenäisen keskusta-alueen muodostamiselle.*

Liitto kiinnitti lausunnossaan huomiota myös muun muassa liityntäpysäköinnin riittävyteen, myös huomioiden Nuuksion virkistyskäyttäjät, sekä osayleiskaavassa osoitettujen viheryhteyksien toimivuuteen ja siltä osin kaava-aineistojen riittävyteen.

Kaavaehdotus

Kaava-alueen rajausta on muutettu valmisteluvaiheen jälkeen. Kaava-alueeseen on lisätty Veikkolan teollisuusalueen itäpuolinen alue Turuntien ja Turunväylän välillä, Hauklammen eteläpuolinen metsämaasto sekä Hauklamentien tienvarsi (kaavan kaakkoisosaa). Lisäksi suunnittelualueesta on rajattu pois itäistä osaa, joka kattaa Soidensuon Kirkkonummen puoleisen alueen. Alueen suojele tullaan kaavaselostuksen mukaan osoittamaan myöhemmin laadittavassa laajemmassa yleiskaavassa (osayleiskaavan selostus 21.4.2023, s.4).

Pohjoisen Kirkkonummen liikennekäytävän osayleiskaavaehdotuksella mahdollistetaan tulevasta seisakkeesta yhden kilometrin säteelle noin 2000–2500 asukkaan ja työpaikan lisäys. Kaavaehdotuksen lähtökohtana on Veikkolan junaseisaketta ympäröivän lähimmän maankäytön osoittaminen keskustatoimintojen alueena (C), jolle *sajoittaa pääasiassa toimintoja, jotka ovat palvelut ja hallinto, keskustaan soveltuva asuminen, keskustaan soveltuvat ympäristöhäiriöitä aiheuttamattomat työpaikkatoiminnot sekä näihin liittyvät liikenne-, virkistys- ja yhdyskuntateknisen huollon alueet.*

Kaavaselostuksen mukaan merkittävä osa kaupallisista sekä julkisista palveluista sijoittuu osayleiskaavassa osoitetulle keskustatoimintojen alueelle (C) sekä asuntoalueelle (A). Selostuksen mukaan tavoitteena on, että Veikkolan nykyinen keskusta palveluineen säilyy ja vahvistuu. Samalla tavoitteena on keskittää riittävän suuri osa alueen palveluista Veikkolan seisakkeen lähituntumaan, jotta ne muodostaisivat yhdessä toimivan asemanseudun ja houkuttelisivat siten riittävän asiakaskunnan palvelutason mahdollistamiseksi ja ylläpitämiseksi sekä tarjoaisivat ennen kaikkea riittävän käyttäjäpotentiaalin lähijunaliiikenteen järjestämiseksi seisakkeelle.

Kaavaratkaisu mahdollistaa monipuolisesti eri asumistyyppejä: keskustamaisen rakentamisen (C) lisäksi asuntoalueita (A), joilla kaavamääräyksellä mahdollistetaan kerrostaloja, rivitaloja, kytkettyjä asuinrakennuksia ja erillispientaloja, sekä pientaloalueita (AP), joille saa sijoittaa rivitaloja, kytkettyjä asuinrakennuksia ja erillispientaloja.

Työpaikka-alueet on osoitettu merkinnällä (TP), ja määräyksen mukaan alueelle saa sijoittaa työ- ja yritystiloja sekä toimisto- ja palvelutiloja, jotka eivät aiheuta ympäristöhäiriöitä. Lisäksi alueelle saa sijoittaa em. toimintaan liittyvät myymälä-, huolto- ja varastotilat.

Kaupallisten palvelujen kohdemerkintä (KM), joka kaavamääräyksen mukaan mahdollistaisi merkitykseltään seudullisen vähittäiskaupan suuryksikön sijoittamisen alueelle.

Palveluiden ja hallinnon kohdemerkinnällä (P) kaavaratkaisussa sallitaan sijoittaa alueelle julkisen tai yksityisen palvelun ja hallinnon rakennuksia enintään 2500 k-m².

Ehdotus lausunnoksi

Uudenmaan liitto toteaa kaavaehdotuksen edistävän maakuntakaavan toteutumista sikäli, että kaavaratkaisu mahdollistaa ESA-radnan toteuttamista. Kaavaratkaisu ei kuitenkaan monilta muilta osin ole maakuntakaavan mukainen.

Liikenne

Uusimaa-kaava 2050 osoittaa ESA-radnan linjauksen. Liikenneväylien osalta esitetty kaavaratkaisu on maakuntakaavan mukainen ja mahdollistaa Espoon ja Salon välille suunnitteilla olevan radnan toteuttamisen. On hyvä, että kunta on varautunut mahdolliseen Veikkolan seisakkeen toteuttamiseen.

Helsingin seudun vaihemaakuntakaavassa on kaava-alueen eteläpuolelle valtakunnallisesti merkittävän tien sekä keskus- ja taajamatoimintojen kehittämisperiaatemerkitöjen yhteyteen osoitettu maakunnallisesti merkittävän liityntäpysäköintialueen kohdemerkintä. Uudenmaan liitto kuitenkin katsoo, että Veikkolan asemalla on syytä varautua liityntäpysäköintiin, kuten kaavaehdotuksessa on tehty. Liityntäpysäköinnin kaavamääräyksessä on syytä tuoda esille, että liityntäpysäköinnin tarve on maakunnallinen.

Kaavaratkaisusta tulee ilmetä kuinka kaavaratkaisu edistää Veikkolan taajama-alueen kävelyä, pyöräilyä ja joukkoliikennettä sekä päivittäisten palveluiden saavutettavuutta. Kaavassa esitetyt **uudet asuin- ja työpaikka-alueet tulee suunnitella niin, että ne täyttävät kestävän ympäristön kriteerit**: alueiden sijainnin alue- ja yhdyskuntarakenteessa sekä rakentamisen määrän ja tehokkuuden tulee olla sellaista, että monipuolisille toiminnoille, lähipalveluille ja joukkoliikenneyhteyksille sekä lyhyille asiointimatkoille kävelen ja pyöräillen syntyy edellytykset, niin uusille kuin nykyisille asukkaille. **Tältä osin kaava-aineistosta puuttuvat selvitykset. Nämä tulisi täydentää kaavaratkaisuun mukaan.**

On myös huomattava, että HSL:n arviot paikallisen raideliikenteen toteuttamisen edellyttämistä asukas- ja työpaikkamääristä ovat suuntaa antavia. On tarpeellista arvioida **Nuukсион kansallispuiston kävijämäärät ja tämän osalta joukkoliikenteen käyttäjäpotentiaali ja palvelutarpeet**. Käyttäjäpotentiaali on mahdollista huomioida osana lähiliikenteen toteuttamisperusteita, mikä myös voi vähentää mitoituspainetta esimerkiksi uuden asumisen osalta.

Yhdyskuntarakenne

Helsingin seudun ja Länsi-Uudenmaan vaihemaakuntakaavoissa *uudet asemaseudut* on osoitettu kehittämisperiaatemerkinällä "Uusi raideliikenteeseen tukeutuva taajamatoimintojen kehittämisvyöhyke" (Espoon Hista ja Lohjan Lohjansolmu). Veikkolan mahdollisen aseman osalta tätä periaatemerkitä ei ole.

Sen sijaan Helsingin seudun vaihemaakuntakaava korostaa Veikkolan alueen suunnittelussa olemassa olevan keskustan kehittymistä ja kehittämistä kohdemerkinnällä "Keskustatoimintojen alue, keskus" sekä kohdemerkintään liittyvällä kehittämisperiaatemerkinnällä "Taajamatoimintojen kehittämisvyöhyke". Keskustatoimintojen kaavamääräyksen mukaan *Alueen sijainti ja laajuus on määriteltävä yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa siten, että keskustatoimintojen alue muodostaa toiminnallisesti yhtenäisen keskustahakuisiin toimintoihin painottuvan kokonaisuuden.*

Em. kaavamääräyksen tulkinnessa korostuu keskusta-alueen toiminnallinen kokonaisuus. Pohjoisen Kirkkonummen liikennekäytävän osayleiskaavassa ei kuitenkaan ole tutkittu asemanseudun asukas- ja käyttäjämäärän lisäyksen kaupunkirakenteellisia edellytyksiä ja suunnitteluvaihtoehtoja, eli esimerkiksi rakennemallivaihtoehtoja, joilla voitaisiin osoittaa toiminnallisesti yhtenäinen keskusta-alue ja sen periaatteet. Sen sijaan kaavaselostuksessa (21.4.2023, s.10) todetaan seuraavaa: *Veikkolan keskusta-alueelle syntyy kaksi toiminnallista palvelukeskittymää: nykyinen keskusta ja uusi asemanseutu. Nykyisen keskustan painoarvo on kuitenkin hyvin pitkään palvelukeskittymänä merkittävämpi, sillä se palvelee sijaintinsa perusteella laajempaa asukaskuntaa ja palveluiden käyttäjäkuntaa. Tulevaisuudessa laadittavassa Veikkolan osayleiskaavassa edellä mainittujen palvelukeskittymien yhdistäminen toimivaksi kokonaisuudeksi on keskeinen suunnittelutavoite ja -haaste.*

Uudenmaan liitto pitää tärkeänä, että **Veikkolan alueen keskusta- ja taajamatoimintojen ratkaisut suunnitellaan kokonaisvaltaisesti** ja myös, että **Veikkolan alueen kehitys arvioidaan suhteessa Kirkkonummen muihin kehitettäviin alueisiin sekä laajemmin seudulliseen kehitykseen ja kehitystavoitteisiin**. Vain siten voidaan arvioida ja osoittaa Veikkolan keskusalueiden kehittämisen periaatteet ja toiminnallinen kokonaisuus, sekä maakuntakaavan mukaisuus.

Uudenmaan liitto pitää hyvänä, että keskustatoimintojen alue on supistunut valmisteluvaiheessa esitetystä. Keskusta-alueen esitystavaksi valittu symbolinen keskustamerkintä (punainen neliö) korostaa seisakkeen merkitystä ja sen välittömän vaikutusalueen monimuotoista maankäyttöä. Asumisratkaisujen monipuolisuus toteutuu asuntoalue-merkinnällä (A), joka mahdollistaa tiivistä, kävelypainotteista rakennetta.

Onkin tärkeää, että seisakkeen mahdollistama potentiaali hyödynnetään. Tiivis yhdyskuntarakenne rakennuksineen ja muine rakenteineen voi toimia osana melu- ja värinävaikutusten minimointia. Tämä **edellyttää asemakaavavaiheessa riittäviä selvityksiä ja huolellista suunnittelua, minkä olisi hyvä välittyä jo osayleiskaavavaiheen kaavamääräyksistä.**

Kun mahdollistetaan asemaan tukeutuvaa asumista, on tärkeää varmistaa joukkoliikenteen toimintaedellytykset riittävän tiiviillä kaupunkirakenteella. Riittävä tiiveys ei tällä hetkellä välity A-alueen kaavamääräyksestä, joka mahdollistaa myös esimerkiksi alueen toteutumisen erillispientalojen alueena **ilman aluetehokkuusvaatimusta. Näin väljä ohjaus ei riittävällä tavalla varmista tiiviin yhdyskuntarakenteen kehittymistä aseman välittömään lähiympäristöön.**

On hyvä, että yleismääräyksissä on määrätty toteutusjärjestyksestä: *Asemakaavoitettavia alueita palvelevat liikennejärjestelyt on toteutettava ennen alueen pääkäyttötarkoituksen mukaisten toimintojen käyttöönottoa.*

Keskustatoimintojen aluetta (C) ja asuntoaluetta (A) koskeviin asemakaavoihin on laitettava ajoitusmääräys, jonka mukaan niissä osoitettua asuin-, työpaikka- tai palvelurakentamista voidaan lähteä toteuttamaan vasta sen jälkeen, kun raideliikenneyhteyden ja liikennepaikan / seisakkeen toteuttamisesta on tehty sitova päätös. Määräys ei koske niitä asemakaavoja, jotka ovat vireillä osayleiskaava hyväksymishetkellä. Jää kuitenkin epäselväksi, miksi asema-alueen läheisiä työpaikka-alueita (TP) ei ole sisällytetty toteutusjärjestyksen yleismääräykseen, sillä niiden saavutettavuus on yhtä lailla liikennejärjestelyjen toteutusaikataulusta riippuva. Näin ollen toteutusjärjestysmääräyksiä on hyvä täsmentää.

Kaava-alueen rajauksen muuttamisen myötä kaavaratkaisussa esitetään Hauklammen läheisyyteen pientalovaltainen asuinalue (AP) ja loma-asuntoalue (RM/me), jolle ei saa sijoittaa melulle herkkiä toimintoja. Maakuntakaavan yleismääräyksen mukaan taajamatoimintojen kehittämisvyöhykkeiden ulkopuolella tapahtuvan asuinrakentamisen tulee ensisijaisesti sijoittua olemassa olevan yhdyskuntarakenteen yhteyteen. Kaavaratkaisusta puuttuu palvelu- ja liikenneverkkoselvitys, joka perustelisi ratkaisun maakuntakaavan mukaisuuden, vaikkakin kaavaselostuksessa viitataan lähivuosina parantuviiin kävelyn ja pyöräilyn yhteyksiin Turuntien varteen toteutettavan jalankulku- ja pyöräilyväylän ja edelleen Histan aseman toteutuessa. Kokonaisuudessa jääkin epäselväksi, millä tavoin alue nivoutuu Pohjoisen Kirkkonummen liikennekäytävän osayleiskaavan tavoitteisiin: ”Kunnan tavoitteena on (...) osoittaa osayleiskaavassa samassa kaukoliikenteen ratakäytävässä liikennöivää lähijunaliikennettä palvelevan Veikkolan seisakkeen sijainti, sinne johtavat liikenneyhteydet sekä seisakkeen välittömän lähialueen maankäyttö”. **Osayleiskaavan kaavaratkaisusta ei tältä osin, ilman riittäviä selvityksiä ja vaikutusten arviointeja ilmene, miten uusi asuinalue kytkeytyy Veikkolan keskuksen ja taajaman kehittämiseen ja miten se toteuttaa maakuntakaavan kestävään alue- ja yhdyskuntarakenteeseen liittyviä tavoitteita.**

Kauppa, palvelut ja elinkeinot

Uudenmaan liitto pitäytyy aiemmassa lausunnossaan keskustatoimintojen osalta ja katsoo, että maakuntakaavan keskustojen tulkinnassa painottuu **keskusta-alueen toiminnallinen yhtenäisyys**. Näin ollen Uudenmaan liitto ei näe mahdolliseksi tulkita aseman ja siihen liittyvän maankäytön luovan sellaista *taajamatoimintojen kehittämisperiaatemerkin*nän mukaista tai *keskustan kohdemerkinnän* mukaista maankäyttöä, jolla mahdollistettaisiin edellä mainittujen merkintöjen kaavamääräysten mukaista seudullisesti merkittävän vähittäiskaupan sijoittamista kaava-alueelle.

Pohjoisen Kirkkonummen liikennekäytävän osayleiskaavassa **kaupan mitoitus määrittyy maakuntakaavan yleisen suunnittelumääräyksen mukaan**, jonka mukaan *Merkitykseltään seudullisen vähittäiskaupan suuryksikön koon alaraja on 4000 k-m², ellei selvitysten perusteella muuta osoiteta ja ellei näissä suunnittelumääräyksissä muuta määrätä. Merkitykseltään seudullisella vähittäiskaupan suuryksiköllä tarkoitetaan myös useasta myymälästä koostuvaa vähittäiskaupan aluetta, joka on vaikutuksiltaan verrattavissa merkitykseltään seudulliseen vähittäiskaupan suuryksikköön*. Käytännössä alueen kaupan mitoitukseen on laskettava kaikkien yhdeksi toiminnalliseksi alueeksi tulkittavien käyttötarkoitusalueiden mahdollistamat kauppa- ja myymälätilat.

Mikäli kaavaratkaisussa tavoitteena on sijoittaa seudullisesti merkittävä vähittäiskaupan suuryksikkö keskustatoimintojen alueen ulkopuolelle, **tulee osana kaavaratkaisua esittää riittävät selvitykset**. Tähän ohjeistusta antaa *Ympäristöhallinnon ohjeita 3/2013: Vähittäiskaupan suuryksiköiden kaavoitus*.

Kaavaehdotus mahdollistaa lisäksi erillisellä kohdemerkinnällä julkisen tai yksityisen palvelun ja julkisen hallinnon rakennuksia enintään 2500 k-m². Kohdemerkintöjä kartalla on kolme. Kohdemerkinnän periaatteita ei ole avattu kaavaselostuksessa.

Ottaen huomioon kaavaratkaisun ensisijaisen tavoitteen, ESA-radan mahdollistamisen, kannustaa Uudenmaan liitto tässä vaiheessa **poistamaan KM-kaavamerkinnän kaavaehdotuksesta. Vaihtoehtoisesti kaavaehdotusta tulee täydentää riittävin kaupallisin selvityksin ja vaikutusten arvioinnein. Vähintäänkin KM-merkinnän määräystä tulee muokata** siten, että se on linjassa maakuntakaavamääräysten kanssa; kaavamääräyksellä ei tule sallia seudullisesti merkittävien vähittäiskaupan suuryksiköiden eli yli 4000 k-m² yksiköiden sijoittumista kohdemerkinnän osoittamalle alueelle.

Viherrakenne ja ekologiset yhteydet

Osayleiskaavassa osoitetaan lähivirkistysalue (VL) Nuuksion ja Veikkolan seisaketta tukevan keskustatoimintojen alueen (C) ja asuntoalueen (A) väliin. Kaavaselostuksen mukaan kyseinen lähivirkistysalue tarvitaan, jotta Nuuksioon kohdistuvaa virkistyskäyttöpainetta voidaan tasata ja johtaa sitä alueelle, jonka toteuttamisessa voidaan huomioida alueen kasvava käyttöpaine luontoarvoja säästävällä tavalla. Lisäksi keskustatoimintojen alueen ja asuntoalueen varauksiin sisältyy ko. alueita palvelevat lähivirkistysalueet. Koko kaava-alueen yleismääräyksissä on Hiilineutraalisuus -otsikon alla määrätty seuraavaa: "Rakentamiseen ja virkistysalueiksi osoitetuilla alueilla on edistettävä viherrakenteen määrää ja vahvistumista esim. viherkerrointa käyttämällä."

Uudenmaan liitto pitää hyvänä, että kaavaratkaisussa korostetaan viherrakenteen määrää ja mahdollisuuksia eri aluevarauksissa. Suositeltavaa onkin **sisällyttää viherkertoimen määräys myöhempiin asemakaavoihin. Tämä tavoite voisi ilmetä jo osayleiskaavan yleismääräyksestä.**

Suojelualueet ja luontoarvot

Suunnittelualueella sijaitsee osa Nuuksion Natura 2000 -alueesta ja luonnonsuojelualueesta, jotka kaavaehdotuksessa osoitetaan ko. merkinnöillä. Lisäksi Hauklammen eteläpuolella sijaitsee yksityismaalle vuonna 2015 perustettu luonnonsuojelualue, jonka luontoarvot perustuvat METSO-suojeluohjelman kriteereihin, ja lisäksi se on osa maakunnallisesti arvokasta Kauhalan metsät ja suot -kokonaisuutta. Luonnonsuojelualueiden lisäksi kaavakartalla on osoitettu osayleiskaavan lähtötiedoksi laadittujen luontoselvitysten tunnistamat luontokokonaisuudet, jotka sisältävät mm. maakunnallisia ja paikallisesti erittäin arvokkaita luontokohteita (luo-aluemerkintä).

Vaikka arvokkaille alueille rakentamista pyrittäisiin muuten välttämään, jää luontoselvityksessä todettuja merkittäviä luontoarvoja ratalinjauksen alle, todetaan kaavaselostuksessa. Lisäksi todetaan, että joitain osia myös luontoarvoiltaan merkittävimmistä kokonaisuuksista saatetaan menettää välittömän ratalinjan ulkopuolella. Rakennettavien alueiden vuoksi luontoon kohdistuvan reunavaikutuksen on esitetty kaavaselostuksessa olevan

leveydeltään 50-100 m. Kuitenkin esim. Suomen ympäristökeskuksen Kestävät kaupunkiseudut (2011) julkaisussa on todettu tämäntyyppisen häiriövaikutuksen olevan laajempi: ”Reunavyöhykkeen leveyden (250 m) perusteluna ovat useat tutkimukset, joissa ihmisen läsnäolon ja liikkumisen on todettu vaikuttavan luonnoneläinten käyttäytymiseen.”

Kaavaselostusta on syytä täydentää luontovaikutusten arvioinnin kannalta perusteluilla reunavaikutuksen määrittelystä ja sen käyttötavasta.

Maakuntakaavan yleisten määräysten mukaan ”Laajojen, yhtenäisten rakentamattomien alueiden pirstomista ja pinta-alan pienentämistä on vältettävä erityisesti taajamatoimintojen kehittämisvyöhykkeiden ulkopuolisilla alueilla. Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on otettava huomioon Helsingin seudun viherkehän kokonaisuuden kehittäminen.” Uudenmaan liitto toteaa, että jää osittain epäselväksi se, millä kaavallisilla keinoilla luontoarvoihin kohdentuvia haittavaikutuksia lievennetään.

Ekologiset yhteydet

Maakuntakaavassa osoitetaan suunnittelualueelle kaksi viheryhteystarvetta, Meiko–Nuuksio läntinen ja Kauhalan metsä–Nuuksio. Nuuksion ja sen eteläpuolisten alueiden muodostaman ylikunnallisen ekologisen verkoston kokonaisuuden välisten yhteyksien heikkeneminen entisestään on riski lajistolle laajalla alueella, etenkin ilmaston muuttuessa. Lisäksi virkistyskäytön kysyntä ja sen kulutuspaine luonnonympäristöissä on etenkin Helsingin seudulla edelleen kasvussa. Maakuntakaavan viheryhteystarvemerkinä suunnittelumääräyksineen edellyttää ekologisten yhteyksien turvaamisen lisäksi niiden parantamismahdollisuuksien tarkastelua. Käytävän leveys tulee olla riittävä, pääsääntöisesti vähintään 500–1000 m, jotta käytävään kohdistuvalle reunavaikutukselle, kuten erilaisille häiriöille, herkat lajit pystyvät käyttämään yhteyttä. Jos yhteyden alueelle jää kapeikko, esimerkiksi ylikulun/alikulun vuoksi, niin yhteyden ekologisen toimivuuden kannalta niiden ei tule olla leveyttä pitempiä. Riittävä leveys on tärkeää myös, koska se osaltaan mahdollistaa lajiston sopeutumista ilmastonmuutokseen.

Uudenmaan liitto pitää tärkeänä, että ekologisten yhteyksien toteutuminen ja laatu varmistetaan osayleiskaavassa. Radan ja uuden rakentamisen aiheuttamaa merkittävää heikentymistä tai katkeamista tulee ensisijaisesti välttää ja toissijaisesti korvata uusilla yhteyksillä tai vahvistettavilla olemassa olevilla yhteyksillä. **Uudenmaan liitto toteaa, että haitallisia vaikutuksia lieventävät toimenpiteet on otettava riittävällä tavalla huomioon siten, että merkittävät kielteiset vaikutukset jäisivät mahdollisimman pieniksi.**

Seudullisesti merkittävää ekologista käytävää (/eko) varten on kaavaehdotuksessa selostuksen mukaan osoitettu oma erillinen varaus ja määräys. Maakunnallisten ekologisten yhteyksien kohdalle on kaavaehdotuksessa osoitettu /eko -merkinnällä ”Seudullisesti merkittävä ekologinen käytävä”. Kaavamääräyksen mukaan merkinnällä on osoitettu *ekologinen käytävä, jonka toimivuus on turvattava. Se on toteutettava tavalla, joka turvaa eläinten liikkumismahdollisuudet. Maisemaa muuttava maanrakennustyö, puiden kaataminen ja muu näihin verrattavissa oleva toimenpide on luvanvaraista siten kuin MRL 128 §:ssä on säädetty.* Kaavoittajan valmisteluvaiheen vastineessa todetaan, että yhteydet on mahdollista toteuttaa riistasiltana (vihersiltana) sekä radan, että Turunväylän yli. Tätä **asiaa on syytä tarkemmin avata myös kaavaselostuksessa.**

On huomattava, että /eko -merkinnän luvanvaraisuus ei koske maa- ja metsätalousvaltaista aluetta (M), eikä merkintä siten varmista ekologisen yhteyden toteutumista kaava-alueen länsiosassa. Kaava-alueen luoteisimpaan kulmaan on osoitettu luo(1)-merkinnällä noin 200 metriä leveä "Luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen merkittävä alue, jolla kaavamääräyksen mukaan ei ole sallittua tehdä sen luonnon arvoja heikentäviä toimenpiteitä. Ulkoilureittejä lukuun ottamatta muu rakentaminen alueella on kielletty". Numero viittaa selostuksen luetteloon, jossa luo-1 on "III:n luokan lepakkoalue ja huomionarvoinen kasviesiintymä". Itäisen viheryhteyden osalta on osoitettu EV/eko-merkintä, jonka leveys on sekin vain noin 200 m. Se sijaitsee myös eri kohdassa kuin merkinnät väylien ali-/ylikuluille.

Aineistosta ei selviä riittävästi, millä keinoin turvataan maakunnalliset viheryhteydet suunnittelualueella ja sen vaikutusalueella, ja miltä osin yhteyksien toimivuus jää kaava-alueen ulkopuolisille alueille, osin myös Vihdin kunnan puolelle. Näin ollen Uudenmaan liitto pitää tärkeänä, että kaava-aineistoa täydennetään ekologisten yhteyksien toimivuustarkastelulla, jotta on mahdollista todeta, varmistaako kaavaratkaisu maakunnallisten viheryhteystarpeiden toteutumismahdollisuudet. Kaavaselostukseen tulee nyt esitettyä laajemmin avata, **millaisen kokonaisuuden** /eko-merkinnät ja muut asiaan liittyvät, mukaan lukien yhteyksiä heikentävät, **merkinnät muodostavat maakunnallisten yhteyksien toimivuuden näkökulmasta**. Tarkastelussa on myös hyvä esittää, millä tavoin ESA-radon yleissuunnitelmat aineistoineen on hyödynnetty ja millä tavoin suunnittelu on tarkentunut osayleiskaavassa. Keskeistä on, että yleiskaavatason kaavamerkinnöillä ja -määräyksillä varmistetaan riittävällä tarkkuudella ja riittävällä leveydellä viheryhteyksien toteuttaminen.

Uudenmaan liitto on lausunnoissaan kuntien yleiskaavoista korostanut, että kaavaselostukseen on hyvä täsmentää yleiskaavan ekologisten ja viheryhteyksien kaavamääräysten tulkintaa. Yhteyksien suunnittelussa ja toteuttamisessa on eläinten liikkumisen lisäksi otettava huomioon yleisemminkin lajiston liikkuminen ja siirtyminen, entistä vahvemmin ilmastonmuutokseen sopeutumisen vuoksi.

Uudenmaan liiton aluesuunnittelun avoimet aineistot -sivustolla on saatavilla [Avoimet aineistot Uudenmaan ekologiset verkostot](#). Aineistoa on suositeltavaa käyttää yhtenä lähteenä ekologisten yhteyksien tarkasteluun ja esittämiseen.

Yhteenveto

Uudenmaan liitto korostaa kaavaratkaisun ensisijaisen tavoitteen merkitystä eli ESA-radon mahdollistamista. Pohjoisen Kirkkonummen liikennekäytävän osayleiskaavaehdotus on ratalinjauksen mahdollistamisen osalta maakuntakaavan mukainen.

Muilta osin kaavaehdotus vaatii tarkistamista. Kaavaratkaisussa ei ole arvioitu Nuuksion kansallispuiston vierailijoiden muodostamaa joukkoliikenteen käyttäjäpotentiaalia, jonka merkitystä Uudenmaan liitto painotti jo valmisteluvaiheen lausunnossaan 2020 ja jolla on merkitystä koko osayleiskaavan mitoitustavoitteisiin.

Kaavaratkaisussa mahdollistettu seudullisesti merkittävän vähittäiskaupan sijoittaminen kaava-alueelle ei ole maakuntakaavan mukainen ratkaisu. Kaavaehdotusta on tältä osin merkittävästi täydennettävä. Liiton suositus

on poistaa KM-merkintä kaavaehdotuksesta ja tutkia seudullisesti merkittävät kaupalliset palvelut osana laajempaa ja riittävän kattavaa kunnallista ja seudullista tarkastelua. Vaihtoehtoisesti selvitykset on laadittava ja sisällytettävä kaavaehdotukseen. On tärkeää tunnistaa, että osayleiskaava-alueen kaupan ratkaisut kytkeytyvät koko Veikkolan keskus- ja taajama-alueen kehittämiseen kokonaisuutena, ja kuten lausunnossa todetaan, tätä ei vielä ole riittäväällä tavalla kokonaisuutena tutkittu ja ratkaistu.

Maakunnallisesti merkittävien ekologisten yhteyksien toteutuminen on varmistettava ja ratkaisujen perustelut esittävä aineisto liitettävä osaksi kaavaa.

Kaavaehdotukseen valmisteluvaiheen jälkeen sisällytetty uusi asumisen alue ei Uudenmaan liiton tulkinnan mukaan edistä maakuntakaavan toteutumista tai ainakaan osayleiskaava-aineistosta ei löydy perusteluja sille, miten kyseinen alue tukee kestävän alue- ja yhdyskuntarakenteen kehittämistä Veikkolan alueella.

Uudenmaan liitto suosittelee viranomaisneuvottelun järjestämistä ennen kaavaehdotuksen tarkistamista ja hyväksymiskäsittelyä.

Esittelijän päätösesitys:

Maakuntahallitus päättää

- antaa edellä esitetyn ehdotuksen mukaisen lausunnon
- tarkastaa pöytäkirjan tämän pykälän osalta kokouksessa.

Päätös:

Maakuntahallitus päätti

- **antaa edellä esitetyn ehdotuksen mukaisen lausunnon**
- **tarkastaa pöytäkirjan tämän pykälän osalta kokouksessa.**

Esittelijä:

Maakuntajohtajan varahenkilö Juha Eskelinen

Lisätiedot:

Vastuujohtaja Paula Autioniemi
Asiantuntija Eija Hasu

Täytäntöönpano:

Kirkkonummen kunta

Liitteet

Liite 1 Lausunnon liite1 Pohjoisen Kirkkonummen liikennekäytävän osayleiskaavaehdotus

Maakuntahallitus

§ 105

28.08.2023

Vihreän siirtymän hankkeiden maankäyttötarpeet Uudellamaalla -projektin perustaminen

Maakuntahallitus 28.08.2023 § 105
399/00.01.03.00/2023

Tiivistelmä

Maakuntahallitukselle esitetään päätettäväksi Vihreän siirtymän maankäyttötarpeet Uudellamaalla -projektin perustamista.

Ympäristöministeriö on myöntänyt Uudenmaan liitolle harkinnanvaraista valtionavustusta 70 000 euroa Vihreän siirtymän maankäyttötarpeet Uudellamaalla -selvityksen toteuttamiseen. Tavoitteena on tuottaa maakuntakaavatyöhön ja muuhun alueidenkäytön suunnitteluun ja kehittämiseen tietoa vihreän siirtymän hankkeiden maakunnallisista maankäyttötarpeista sekä hyvistä suunnittelukäytännöistä.

Selostus

Ympäristöministeriöllä oli keväällä 2023 avoinna kunnille ja maakuntien liitoille kohdennettu avustushaku, joka oli tarkoitettu vihreän siirtymän investointihankkeiden kaavoituksen, lupamenettelyiden ja niihin liittyvien selvitysten rahoittamiseen. Avustuksilla on tarkoitus edistää maakuntien liittojen ja kuntien riittäviin selvityksiin ja vuorovaikutukseen perustuvaa kaavoitusta ja lupamenettelyjä ja sitä kautta nopeuttaa vihreän siirtymän investointihankkeiden toteuttamista. Avustuksella edistetään vihreää siirtymää ja hallitusohjelman tavoitteita Suomen hiilineutraaliudesta vuonna 2035.

Uudenmaan liitto haki avustusta Vihreän siirtymän hankkeiden maankäyttötarpeet Uudellamaalla -selvitykseen. Tavoitteena on tuottaa tietoa, jonka avulla voidaan parhaalla tavalla huomioida vihreän siirtymän hankkeiden maankäyttötarpeita maakuntakaavatyössä ja muussa alueidenkäytön suunnittelussa sekä aluekehittämisessä.

Selvityksessä on kaksi osaa:

1. Selvittää vihreän siirtymän hankkeiden ylikunnallisia maankäyttötarpeita ja kartoittaa soveltuvia alueita maakuntatasolla
2. Uudellemaalle soveltuvien hyvien suunnittelukäytäntöjen ja esimerkkien löytäminen kansainvälisestä kontekstista ja muualta Suomesta

Ympäristöministeriö teki myönteisen avustuspäätöksen kesäkuussa 2023 liiton hakemuksen mukaisena.

Hankkeen hyväksyttävät kustannukset ovat enintään 100 000 euroa. Selvityksen toteutuneista kustannuksista korvataan enintään 70 000 euroa, mikä on 70 % hyväksyttävistä kustannuksista. Uudenmaan liitto osallistuu hankkeeseen 30 000 euron omarahoitusosuudella, joka muodostuu palkoista ja henkilöstösivukuluista. Projektin kesto on 1.9.2023-31.12.2024 (16 kk).

Projektin toteuttamiseen liittyvä selvitys on tarkoitus toteuttaa ostopalveluna ja myönnetty avustus tullaan käyttämään konsultin palkkioihin. Konsultin valintaprosessi toteutetaan kilpailutuksen kautta liiton hankintaohjeiden mukaisesti.

Asian tausta

Uudellamaalla on aloitettu voimassa olevien maakuntakaavojen tilannekuvan sekä täydennystarpeiden kartoitus. Maakuntakaavan ajantasaisuuden arvioinnin yhteydessä tarkastellaan myös maakuntakaavoissa osoitettujen merkintöjen ajantasaisuutta ja käyttökelpoisuutta vihreän siirtymän hankkeiden mahdollistamiseksi maakuntakaavalla. Vihreän siirtymän hankkeilla tarkoitetaan sellaisia hankkeita, jotka edistävät ekologisesti kestävää taloutta ja kasvua ja perustuvat vähähiilisiin sekä kiertotaloutta ja luonnon monimuotoisuutta edistäviin ratkaisuihin.

Selvityksen kautta tulee arvioitavaksi se, onko aiemmin käytettyjä maakuntakaavamerkintöjä ja -määräyksiä tarpeellista päivittää, tai onko maakuntakaavaa päivitettävä muilta osin vastaamaan paremmin vihreän siirtymän hankkeiden tarpeita. Selvitys keskittyy ylikunnallista ohjausta ja maakuntakaavanratkaisuja edellyttäviin hankkeisiin.

Esittelijän päätösesitys:

Maakuntahallitus päättää

- perustaa Vihreän siirtymän maankäyttötarpeet Uudellamaalla-projektin
- nimetä hankkeen vastuujohtajaksi aluesuunnittelun vastuualueen johtajan
- velvoittaa hankkeen noudattamaan Uudenmaan liiton voimassa olevaa projektiohjetta.

Asian käsittely:

Käsittelyn aikana esittelijä lisäsi pohjaehdotukseensa seuraavan virkkeen:

- että tarkempi projektisuunnitelma tuodaan hallituksen käsittelyyn 18.9. kokoukseen.

Muutoin pohjaehdotus pysyi muuttumattomana.

Päätös:

Maakuntahallitus päätti

- **perustaa Vihreän siirtymän maankäyttötarpeet Uudellamaalla-projektin**
- **nimetä hankkeen vastuujohtajaksi aluesuunnittelun vastuualueen johtajan**
- **velvoittaa hankkeen noudattamaan Uudenmaan liiton voimassa olevaa projektiohjetta**
- **että tarkempi projektisuunnitelma tuodaan hallituksen käsittelyyn 18.9. kokoukseen.**

Esittelijä:

Maakuntajohtajan varahenkilö Juha Eskelinen

Lisätiedot:

Vastuujohtaja Paula Autioniemi
Asiantuntijat Ilona Mansikka, Tanja Lamminmäki

Maakuntahallitus	§ 72	13.06.2022
Maakuntahallitus	§ 6	30.01.2023
Maakuntahallitus	§ 106	28.08.2023

Luovien alojen ekologisen kestävyysmurroksen toimenpideohjelma (LuoTo) -hankkeen toteutusajan pidentäminen

Maakuntahallitus 13.06.2022 § 72

Tiivistelmä

Maakuntahallitukselle esitetään päätettäväksi, että se perustaa Luovien alojen ekologisen kestävyysmurroksen toimenpideohjelma (LuoTo) -hankkeen alaisuuteensa.

Ympäristöministeriö on tehnyt 6.6.2022 myönteisen päätöksen Kuntien ilmasto- ja kiertotaloushankkeet -avustushausta Uudenmaan liitolle Luovien alojen ekologisen kestävyysmurroksen toimenpideohjelma (LuoTo). Hankkeen tavoitteena on laatia luovien alojen ekologisen kestävyysmurroksen toimenpideohjelma, joka sisältää ilmasto- ja kiertotaloustavoitteet sekä vaikuttavimmat keinot ja työkalut sekä pilotoida niitä Uudellamaalla yhdessä kuntien kanssa.

Selostus

LuoTo -hankkeen tavoitteena on valmistella luovien alojen ekologisen kestävyysmurroksen toimenpideohjelma ja koota yhteen olemassa olevat kestävyystyökalut. Tarkastelun lähtökohtina ovat ekologinen jalanjälki ja kädenjälki luovilla aloilla. Toimenpideohjelmassa tarkastellaan luovien alojen ekologisia vaikutuksia, kuten konkreettisia päästöjä sekä niiden vähennyskeinoja (ml. rahoittajat ja infra-toimijat) ja toisaalta mahdollisuutta vaikuttaa laajempaan kulttuurin ja elämäntapojen kestävyteen luovien alojen keinoin.

Ohjelma sisältää sekä ilmasto- ja kiertotaloustavoitteet että vaikuttavimmat keinot. Sitä pilotoidaan Uudellamaalla ja laaditaan tarkennettu alueellinen kunnille ja alan toimijoille soveltuva toimenpideohjelma ilmasto- ja kiertotaloustoimista Uudenmaan osalta. Se valmistellaan laajassa yhteistyössä sitouttaen kunnat, TKI-toimijat ja luovat alat kestävyystyöhön.

Hankkeen työpajasarja sisältää alan laskenta- ja päästövaikutustyöpajan sekä kullekin luovalle alalle oman työpajan, jossa alan toimijat tuodaan yhteen ja sitoutetaan yhteisiin tavoitteisiin ja toimintamalleihin. Tulokset koostetaan yhteen toimenpideohjelmaksi ja alan työkalut kootaan yhteiselle verkkoalustalle kaikkien hyödynnettäväksi. Kuntien toimenpideohjelman malli laaditaan yhdessä Uudenmaan kulttuuriasiantuntijaryhmän (ULKAS) kanssa. Siinä tunnistetaan, aikataulutetaan ja vastuutetaan keskeiset toimenpiteet, työkalut ja jalkautuskeinot sekä sovitaan seurannan periaatteet.

Hankkeen kesto on 15.8.2022 – 30.6.2023.

Hankkeen kokonaiskustannukset ovat 101 250 euroa.

Rahoitus muodostuu seuraavasti

- Ympäristöministeriön avustus (59 %) 60 000 euroa
- Uudenmaan liiton omarahoitus (26 %) 26 250 € (10 000 euroa ja omarahoituksena kirjattava asiantuntijatyö 16 250 euroa)
- SITRALta haettava osuus (15 %) 15 000 euroa

Hankkeen vastuujohtajana toimii aluekehittämisen vastuualueen johtaja Juha Eskelinen ja projektipäällikkönä hankkeeseen palkattava kokoaikainen henkilöresurssi, joka aloittaa työn Uudenmaan liitossa 15.8.2022.

Hanke on osa laajempaa kansallisen tason hankekokonaisuutta, johon haetaan osarahoitusta Sitralta. Tämä hankeosio kattaa Uudenmaan liiton työosuuden ja sisältää hankekoordinaation. Laajassa konsortiossa on mukana ympäristöministeriö, opetus- ja kulttuuriministeriö, Aalto-yliopisto, Creasus ry ja Mystash. Yhteistyöneuvottelut usean muun tahon kanssa on vielä kesken

Asian tausta

Useat toimialat kansallisella tasolla ovat laatineet vähähiilitiekarttoja, mutta luovilta aloilta tällainen koonti puuttuu. Erinäisiä toimenpiteitä ja työkaluja on valmisteltu, mutta kokonaiskuvaa tai työkalujen helppoa saatavuutta ei ole. Uudellamaalla on merkittävä rooli luovien alojen keskeisenä toimialueena (tuotos 69%, työllisyys 62 % TT 12/2021).

Luovilla aloilla on erityinen kyky ja mahdollisuus kehittää ratkaisuja Suomen hankalimpiin kestävyysaasteisiin, sillä luovat alat tuottavat ja muuttavat kulttuuria, arvoja sekä elämäntapoja.

Hiilineutraali Uusimaa 2030 (2035) -tiekartta linjaa maakunnan ilmastotyötä. Hanke toteuttaa Kestävä kulutus ja tuotanto -painopisteen alle kirjattua kulttuurialaa koskevaa toimintalinjausta:

”Tuetaan ilmastomyönteistä arvomaailmaa kulttuurin keinoin sekä edistetään kestävää kulttuuritoimintaa ja tapahtumatuotantoa”.

Hanke toteuttaa osaltaan kansallisia ilmastotavoitteita ja kiertotalousohjelmaa. Ilmasto- ja kiertotaloustavoitteiden jalkauttamiseksi ja vaikuttavuuden varmistamiseksi kansallisen ilmastopaneelin puheenjohtajisto on suositellut Uudenmaan liittoa laatimaan toimenpideohjelman toteuttamista yhteistyössä SITRA:n ja kulttuurialan toimijoiden kanssa.

Päätösesitys:

Maakuntahallitus päättää

- perustaa Luovien alojen ekologisen kestävyysmurroksen toimenpideohjelma (LuoTo) -hankkeen,
- nimetä hankkeen vastuujohtajaksi aluekehittämisen vastuualueen johtajan,
- velvoittaa hankkeen noudattamaan Uudenmaan liiton voimassa olevaa projektiohjetta.

Päätös:

Maakuntahallitus päätti

- perustaa Luovien alojen ekologisen kestävyysmurroksen toimenpideohjelma (LuoTo) -hankkeen,
- nimetä hankkeen vastuujohtajaksi aluekehittämisen vastuualueen johtajan,

- velvoittaa hankkeen noudattamaan Uudenmaan liiton voimassa olevaa projektiohjetta.

Lisätiedot:

Vastuujohtaja Juha Eskelinen
Asiantuntija Pia Tynys

Maakuntahallitus 30.01.2023 § 6

Tiivistelmä

Maakuntahallitukselle esitetään päätettäväksi, että se perustaa Luovien alojen ekologisen kestävyysmurroksen toimenpideohjelma -hankkeen toisen vaiheen alaisuuteensa (Luoto 2).

Sitra on tehnyt 21.12.2022 myönteisen rahoituspäätöksen Uudenmaan liitolle Luovien alojen ekologisen kestävyysmurroksen toimenpideohjelma -hankkeen (LuoTo) osarahoittamisesta. Kokonaishankkeen tavoitteena on laatia luovien alojen ekologisen kestävyysmurroksen toimenpideohjelma, joka sisältää ilmasto- ja kiertotaloustavoitteet sekä vaikuttavimmat keinot ja työkalut sekä pilotoida niitä Uudellamaalla yhdessä kuntien kanssa. Nyt perustettavan Luoto 2-hankkeen rahoitus kohdentuu luovien alojen työpajojen järjestämiseen toimenpideohjelman valmistelemiseksi. Kirjanpiloteknisistä syistä tähän tulee perustaa oma hankkeensa.

Selostus

LuoTo ja Luoto 2-hankkeiden yhteisenä tavoitteena on suunnitella ja toteuttaa luovien alojen ekologisen kestävyysmurroksen toimenpideohjelma ja koota yhteen olemassa olevat kestävyystyökalut. Toimenpideohjelmassa tarkastellaan luovien alojen ekologisia vaikutuksia, kuten konkreettisia päästöjä sekä niiden vähennyskeinoja (ml. rahoittajat ja infra-toimijat) ja toisaalta mahdollisuutta vaikuttaa laajempaan kulttuuriin ja elämäntapojen kestävyteen luovien alojen keinoin.

Sitran Luoto-hankkeelle kohdistamalla osarahoituksella suunnitellaan ja toteutetaan yhdeksän työpajaa luoville aloille kevään 2023 aikana. Luovien alojen jaottelu perustuu TEMin luokitteluun, jota on sovellettu hankkeessa. Työpajoihin kootaan Aalto- ja Taideyliopiston osajia sekä kunkin alan parhaita esimerkkejä, joiden pohjalta Sitran murrosareena-tekniikkaa soveltaen rakennetaan alan toimenpideohjelma.

Työpajojen toteutuskonsortiossa on mukana ympäristöministeriö, Aaltoyliopisto, Taideyliopisto, Creasus ry ja Mystash.

Uudenmaan liitto hankekoordinaattorina sitoo Luoto – ja Luoto 2 -hankkeen toiminnan yhteen. Eri rahoittajalähteistä johtuvien rahoitusteknisten syiden takia, erityisesti kirjanpidon helpottamiseksi, esitetään perustettavaksi tämä kokonaishanketta täydentävä osahanke.

Hankkeen toteutusaika on 30.11.2022-29.9.2023.

Luoto 2 -hankkeen kokonaiskustannukset ovat 110 000 euroa.

Rahoitus muodostuu seuraavasti

- Sitran rahoitus (68 %) 75 000 euroa
- Uudenmaan liiton omarahoitus (18 %) 20 000 euroa
- OKM (14 %) 15 000 euroa

Luoto -hankkeen vastuujohtajana toimii aluekehittämisen vastuualueen johtaja Juha Eskelinen ja projektipäällikkönä Luoto-hankkeen projektipäällikkö Jaana Eskola.

Asian tausta

Luovien alojen ekologisen kestävyysmurroksen toimenpideohjelma (LuoTo) -hankkeen tavoitteena on laatia luovien alojen vähähiilitiekartta muiden toimialojen tapaan. Ympäristöministeriön rahoittama ensimmäinen vaihe käynnistyi elokuussa 2022 ja siitä on tehty erillinen perustamispäätös. Tämä osio täydentää rahoitusta ja yhdessä hankkeet muodostavat valtakunnallisen kokonaishankkeen.

Sitra on yhteistyössä Aallon kanssa laatinut kokonaishanketta pohjustamaan erillisen esiselvityksen Luovien alojen ekologisesta kestävyystyöstä. Se valmistui lokakuussa 2022 ja sen tavoitteena on pohjustaa työpajojen toteutusta. Luoto-konsortio on ollut ohjaamassa selvitystyötä.

Päätösesitys:

Maakuntahallitus päättää

- perustaa Luovien alojen ekologisen kestävyysmurroksen toimenpideohjelmaa (LuoTo) -hanketta täydentävän osahankkeen LuoTo 2:n,
- nimetä hankkeen vastuujohtajaksi aluekehittämisen vastuualueen johtajan,
- velvoittaa hankkeen noudattamaan Uudenmaan liiton voimassa olevaa projektiohjetta.

Päätös:

Maakuntahallitus päätti esityksen mukaisesti.

Lisätiedot:

Vastuujohtaja Juha Eskelinen
Asiantuntija Jaana Eskola

Maakuntahallitus 28.08.2023 § 106
35/00.01.03.00/2023

Tiivistelmä

Maakuntahallitukselle esitetään päätettäväksi, että se pidentää Luoto -hankkeen toteutusaikaa 29.9.2023 saakka ja hyväksyy Uudenmaan liiton muuttuneen omarahoitusosuuden hankkeelle.

Selostus

Maakuntahallitus on perustanut Luovien alojen ekologisen kestävyysmurroksen toimenpideohjelma -hankkeen ajalle 15.8.2022 – 30.6.2023. Hanke on edennyt suunnitelman mukaisesti, mutta toimenpiteiden loppuunsaattamiseen vaaditaan hankkeen toteutusaikaan pieni pidennys. Asiasta on neuvoteltu hankkeen rahoittajan (Ympäristöministeriö) kanssa ja heille toteutusajan muutos sopii.

Hankkeen rahoituspohjassa on tapahtunut myös muutoksia. Sitralta saatu rahoitusosuus on jouduttu hanketeknisistä syistä kirjaamaan LuoTo2-hankkeen rahoitukseen. Lisäksi Luoto-hankkeen kokonaiskustannukset tulevat olemaan pienemmät kuin rahoitushakemusvaiheessa on arvioitu, mikä laskee vastaavasti myös Ympäristöministeriön avustuksen määrää (joka on 59 % kokonaiskustannuksista). Uudenmaan liiton omarahoitusosuutta Luoto-hankkeelle joudutaan yllä selostetuista syistä nostamaan. Muuttuneet rahoitusosuudet ovat seuraavat:

	Alkuperäinen	Muutettu
Ympäristöministeriön avustus (59%)	60 000 €	47 867 €
Uudenmaan liitto	26 250 €	33 264 €
Sitra	15 000 €	-
Yhteensä	101 250 €	81 131 €

Esittelijän päätösesitys:

Maakuntahallitus päättää

- pidentää Luoto-hankkeen toteutusaikaa 29.9.2023 saakka
- hyväksyä Uudenmaan liiton muuttuneen omarahoitusosuuden projektille.

Päätös:

Maakuntahallitus päätti esityksen mukaan.

Esittelijä:

Maakuntajohtajan varahenkilö Juha Eskelinen

Lisätiedot:

Vastuujohtaja Juha Eskelinen
Asiantuntija Jaana Eskola

Maakuntahallitus

§ 107

28.08.2023

Maakuntajohtajan tehtävien väliaikainen hoitaminen

Maakuntahallitus 28.08.2023 § 107
398/01.01.01.00/2023

Tiivistelmä

Maakuntahallitus on 27.9.2010 nimennyt Juha Eskelisen aluekehittämisen vastuualueen johtajan virkaan ja maakuntajohtajan varahenkilöksi. Maakuntajohtajan tilapäinen sijaistaminen on huomioitu aluekehittämisen vastuualueen viran kokonaispalkkauksessa. Maakuntajohtajan jäätyä loppuvuoden kestäväälle virkavapaalle, ja uuden maakuntajohtajan virantäytön ollessa vielä kesken, on syytä vahvistaa sijaistamiseen liittyvät järjestelyt erikseen maakuntahallituksessa.

Maakuntahallitukselle esitetään, että se vahvistaa aluekehittämisen vastuualueen johtajan toimivan maakuntajohtajan sijaisena oman viran ohella ja että tätä työn vaatavuuden nousua vastaava palkankorotus on 20 % hänen kokonaispalkastaan.

Selostus

Maakuntahallitus on 27.9.2010 nimennyt Juha Eskelisen aluekehittämisen vastuualueen johtajan virkaan ja maakuntajohtajan varahenkilöksi. Maakuntajohtajan tilapäinen sijaistaminen on huomioitu aluekehittämisen vastuualueen viran palkkauksessa. Tilapäisyys tarkoittaa lyhyitä sairauslomia, virka- ja työvapaita tai muita syitä, joiden vuoksi esimies on estynyt väliaikaisesti hoitamasta tehtävänsä.

Maakuntajohtajan jäätyä loppuvuoden kestäväälle virkavapaalle, ja uuden maakuntajohtajan virantäytön ollessa vielä kesken, on syytä vahvistaa sijaistamisiin liittyvät järjestelyt erikseen maakuntahallituksessa.

Uudenmaan liiton menettelytapa tilanteissa, joissa varahenkilönä toimiminen on huomioitu tehtäväkohtaisessa palkassa on seuraava: Jos poissaolo on jatkunut 30 vrk, toimivaltainen viranomaisen arvioi, onko kyse tilapäistä pidemmästä sijaisuudesta. Jos on, määrätään viransijainen. Päätöksessä määritellään myös sijaisuuden kesto, tehtävä ja tehtäväkohtainen palkka jakson aikana. Pidempien poissaolojen kohdalla on myös arvioitava, kuuluvatko kaikki sijaistettavan tehtävät tosiasiallisesti sijaiselle. Jos kuuluvat, on tehtäväkohtainen palkka lähtökohtaisesti sama. Jos tehtävät kuuluvat sijaiselle jakson aikana vain osin, sijaisen palkka määritellään Uudenmaan liiton tehtävän vaatavuuden arviointijärjestelmän mukaisesti.

Maakuntahallitukselle esitetään, että se vahvistaa aluekehittämisen vastuualueen johtajan toimivan maakuntajohtajan sijaisena oman viran ohella 14.8. alkaen ja että työn vaatavuuden nousua vastaava palkankorotus on 20 % kokonaispalkasta. Järjestely on voimassa kunnes uusi maakuntajohtaja ottaa tehtävänsä vastaan, kuitenkin niin että maakuntahallitus voi täsmentää sitä maakuntajohtajan valinnan jälkeen. Eskelinen on antanut suostumuksensa tähän järjestelyyn.

Asia käsitellään maakuntahallituksen puheenjohtajan selostuksen pohjalta, koska kokouksen esittelijänä muuten toimiva aluekehittämisen vastuualuejohtaja (maakuntajohtajan varahenkilö) on esteellinen asiassa.

Maakuntahallituksen puheenjohtajan ehdotus:

Maakuntahallitus päättää

- vahvistaa aluekehittämisen vastuualueen johtajan toimivan maakuntajohtajan sijaisena oman viran ohella 14.8. alkaen ja että työn vaativuuden nousua vastaava palkankorotus on 20 % hänen kokonaispalkastaan.
- että järjestely on voimassa kunnes uusi maakuntajohtaja ottaa tehtävänsä vastaan, kuitenkin niin että maakuntahallitus voi täsmentää sitä maakuntajohtajan valinnan jälkeen.

Asian käsittely:

Maakuntajohtajan varahenkilö Juha Eskelinen poistui esteellisenä kokouksesta asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi.

Päätös:

Maakuntahallitus päätti

- vahvistaa aluekehittämisen vastuualueen johtajan toimivan maakuntajohtajan sijaisena oman viran ohella 14.8. alkaen ja että työn vaativuuden nousua vastaava palkankorotus on 20 % hänen kokonaispalkastaan.
- että järjestely on voimassa kunnes uusi maakuntajohtaja ottaa tehtävänsä vastaan, kuitenkin niin että maakuntahallitus voi täsmentää sitä maakuntajohtajan valinnan jälkeen.

Lisätiedot:

Vastuujohtaja Inka Tikkanen

Maakuntahallitus	§ 48	17.04.2023
Maakuntahallitus	§ 108	28.08.2023

Osavuositarkastus 2/2023

Maakuntahallitus 17.04.2023 § 48

Tiivistelmä

Uudenmaan liiton vuoden 2023 ensimmäisessä osavuositarkastuksessa esitetään vuosille 2023-2025 hyväksytyn toiminta- ja taloussuunnitelman toteutumista tammi-maaliskuun ajalta.

Selostus

Tarkastelujakson aikana liiton talous on toteutunut suunnitellusti eikä merkittäviä poikkeamia talousarvioon nähden ole. Maakuntahallitukselle esitetään, että se päättää merkitä osavuositarkastuksen 1/2023 tiedoksi.

Asian tausta

Maakuntavaltuusto hyväksyi 13.12.2022 liiton talousarvion vuodelle 2023 ja toiminta- ja taloussuunnitelman vuosille 2023-2025.

Uudenmaan liiton sisäisen valvonnan ohjeessa edellytetään, että maakuntajohtajan on vähintään kolmen kuukauden välein annettava raportti maakuntahallitukselle toiminta- ja taloussuunnitelman toteutumisesta.

Osavuositarkastusraportoinnin käytännön menettelyä on, että

- 31.3. ja 30.9. tilanteista annettava katsaus sisältää keskeiset talouden tunnusluvut
- 30.6. ja 31.12. tilanteista annettava katsaus sisältää edellisen kohdan lisäksi yksityiskohtaisemman raportoinnin toiminnan toteutumisesta

Esittelijän päätösesitys:

Maakuntahallitus päättää merkitä tiedoksi vuoden 2023 ensimmäisen osavuositarkastuksen.

Päätös:

Maakuntahallitus päätti merkitä tiedoksi vuoden 2023 ensimmäisen osavuositarkastuksen.

Lisätiedot:

Vastuujohtaja Inka Tikkanen
Asiantuntija Jukka Hynninen

Maakuntahallitus 28.08.2023 § 108
210/02.01.01.00/2023

Tiivistelmä

Uudenmaan liiton vuoden 2023 toisessa osavuositarkastuksessa

esitetään toiminta- ja taloussuunnitelman toteutumista tammi-kesäkuun ajalta.

Tarkastelujakson aikana liiton talous on toteutunut suunnitellusti eikä poikkeamia talousarvioon nähden ole. Toiminta- ja taloussuunnitelman mukaisia vuodelle 2023 asetettuja toiminnan painopisteitä on toteutettu suunnitellusti.

Maakuntahallitukselle esitetään, että se päättää merkitä osavuosikatsauksen 2/2023 tiedoksi.

Asian tausta

Maakuntavaltuusto hyväksyi joulukuussa 2022 liiton talousarvion vuodelle 2023 ja toiminta- ja taloussuunnitelman vuosille 2023-2025. Hallintosäännön mukaan toiminnan ja talouden toteutumisesta raportoidaan maakuntahallitukselle sen päättämällä tavalla.

Maakuntahallitus on päättänyt, että

- 31.3. ja 30.9. tilanteista annettava katsaus sisältää keskeiset talouden tunnusluvut
- 30.6. ja 31.12. tilanteista annettava katsaus sisältää edellisen kohdan lisäksi yksityiskohtaisemman raportoinnin toiminnan toteutumisesta

Esittelijän päätösesitys:

Maakuntahallitus päättää merkitä tiedoksi vuoden 2023 toisen osavuosikatsauksen.

Päätös:

Maakuntahallitus päätti merkitä tiedoksi vuoden 2023 toisen osavuosikatsauksen.

Esittelijä:

Maakuntajohtajan varahenkilö Juha Eskelinen

Lisätiedot:

Vastuujohtaja Inka Tikkanen
Asiantuntija Jukka Hynninen

Liitteet

Liite 2 Osavuosikatsaus 2_2023 MHS

Maakuntavaltuusto	§ 5	13.06.2023
Maakuntahallitus	§ 109	28.08.2023

Vuoden 2022 arviointikertomus tiedoksi

Tarkastuslautakunta 23.5.2023 § 23

Kuntalain 121 § mukaan tarkastuslautakunta antaa valtuustolle kultakin vuodelta arviointikertomuksen, jossa esitetään arvioinnin tulokset.

Ehdotus:

Tarkastuslautakunta laatii ja allekirjoittaa arviointikertomuksen vuodelta 2022 ja antaa sen valtuustolle.

Päätös:

Siirretään käsittely seuraavaan kokoukseen.

Tarkastuslautakunta 31.5.2023 § 32

Kuntalain 121 § mukaan tarkastuslautakunta antaa valtuustolle kultakin vuodelta arviointikertomuksen, jossa esitetään arvioinnin tulokset.

Ehdotus:

Tarkastuslautakunta laatii ja allekirjoittaa arviointikertomuksen vuodelta 2022 ja antaa sen valtuustolle.

Päätös:

Siirrettiin asian käsittely seuraavaan kokoukseen (9.6.2023).

Tarkastuslautakunta 9.6.2023 § 41

Kuntalain 121 § mukaan tarkastuslautakunta antaa valtuustolle kultakin vuodelta arviointikertomuksen, jossa esitetään arvioinnin tulokset.

Ehdotus:

Tarkastuslautakunta laatii ja allekirjoittaa arviointikertomuksen vuodelta 2022 ja antaa sen valtuustolle.

Päätös:

Ehdotuksen mukaan.

Maakuntavaltuusto 13.06.2023 § 5

Selostus

Tarkastuslautakunnan puheenjohtaja Anitta Orpana antaa asiasta selostuksen kokouksessa. Arviointikertomus ja KPMG:n erillisselvitys ovat asian liitteinä.

Päätösesitys:

Maakuntavaltuusto päättää

- merkitä tarkastuslautakunnan arviointikertomuksen vuodelta 2022 tiedoksi
- että arviointikertomus viedään maakuntahallitukselle tiedoksi.

Päätös:

Maakuntavaltuusto päätti

- **merkitä tarkastuslautakunnan arviointikertomuksen vuodelta 2022 tiedoksi**
- **että arviointikertomus viedään maakuntahallitukselle tiedoksi.**

Maakuntahallitus 28.08.2023 § 109

171/02.01.01.01/2023

Tiivistelmä

Maakuntavaltuusto päätti 13.6.2023, että asialistan kohtien 4, *Vuoden 2022 arviointikertomus tiedoksi* ja 5, *Uudenmaan liiton vuoden 2022 toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen hyväksyminen* keskustelut yhdistettäisiin.

Asialistan kohdassa 4 maakuntavaltuusto päätti merkitä tarkastuslautakunnan arviointikertomuksen vuodelta 2022 tiedoksi ja että arviointikertomus viedään maakuntahallitukselle tiedoksi. Asialistan kohdassa 5 "maakuntavaltuusto päätti

- merkitä tilintarkastuskertomuksen tiedoksi
- hyväksyä vuoden 2022 toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen
- tilikauden tuloksen käsittelystä seuraavaa

tilikauden alijäämä 188 912,79 euroa katetaan taseen edellisten tilikausien ylijäämästä kuluvan vuoden kirjanpidossa

- että esitutkintaprosessin ollessa kesken, vastuuvapautta ei myönnetä maakuntajohtaja Ossi Savolaiselle miltään osin
- yhtyä hallituksen 8.6. päätökseen liittyen KPMG:n selvitykseen
- pyytää tarkastuslautakunnalta selvitystä ja arviota maakuntahallituksen vastuusta asiassa ja kokoontuu päättämään asiasta tämä selvityksen pohjalta, kun tämä selvitys on maakuntavaltuuston käytettävissä."

Tilannetieto maakuntavaltuuston tarkastuslautakunnalle osoittaman pyynnön mukaisen asian edistymisestä sisältyy tähän esityslistaan omana pykälänään.

Esittelijän päätösesitys:

Maakuntahallitus päättää merkitä arviointikertomuksen tiedoksi.

Asian käsittely:

Asiasta käydyn keskustelun aikana jäsen Ulla Kaukola ehdotti seuraavaa lisäystä päätökseen:

Lisäksi hallitus toteaa antavansa valtuustolle lausunnon arviointikertomuksen johdosta.

Ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Päätös:

Maakuntahallitus päätti merkitä arviointikertomuksen tiedoksi

Lisäksi hallitus totesi antavansa valtuustolle lausunnon arviointikertomuksen johdosta.

Esittelijä:

Maakuntajohtajan varahenkilö Juha Eskelinen

Lisätiedot:

Vastuujohtaja Inka Tikkanen

Liitteet

Liite 3 UML Arviointikertomus 2022, mv 13.6.2023

Maakuntahallitus

§ 110

28.08.2023

Vastuuvapauden myöntäminen maakuntahallitukselle tilikaudelta 1.1.-31.12.2022; Tilannetieto asian edistymisestä

Maakuntahallitus 28.08.2023 § 110
171/02.01.01.01/2023

Tiivistelmä

Maakuntahallitukselle esitetään, että se päättää merkitä maakuntahallituksen vastuuvapauden myöntämiseen tilikaudelta 1.1.-31.12.2022 liittyvän selvitystyön tilannekatsauksen tiedoksi.

Selostus

Kokouksessaan 13.6.2023 §31/2023 maakuntavaltuuston käsittelyssä oli Uudenmaan liiton vuoden 2022 toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen hyväksyminen. Tilinpäätöskäsittelyn yhteydessä maakuntavaltuusto päätti muun muassa

- esitutkintaprosessin ollessa kesken, olla myöntämättä vastuuvapautta maakuntajohtaja Ossi Savolaiselle miltään osin sekä
- pyytää tarkastuslautakunnalta selvitystä ja arviota maakuntahallituksen vastuusta asiassa ja kokoontua päättämään asiasta tämän selvityksen pohjalta, kun tämä selvitys on maakuntavaltuuston käytettävissä.

Tarkastuslautakunta piti kokouksen 20.6.2023 ja päätti, että hallintojohtaja tilaa Kuntaliiton lakiosastolta lainopillisen lausunnon maakuntahallituksen ja sen puheenjohtajan vastuusta viime tilikautta koskien. Lausunto vastaanotettiin 17.8.2023. Liiton toimisto havaitsi, että lausunnossa oli asiavirheitä ja ne pyydettiin korjaamaan. Korjattu lausunto vastaanotettiin 21.8.2023. Se on esityslistan oheismateriaalina.

Lausunto on luonteeltaan yleispiirteinen ja jotta tarkastuslautakunta voi antaa maakuntavaltuustolle riittävän selvityksen asiassa, vaatii se vielä tarkastuslautakunnan kokouskäsittelyä keskusteluineen.

Tarkastuslautakunnan puheenjohtaja on kutsunut koolle seuraavan lautakunnan kokouksen 31.8. klo 14. Jos lautakunnan selvitys valmistuu jo tuolloin, ehtii se maakuntavaltuuston kokoukseen 12.9.2023.

Maakuntavaltuusto päätti kokouksessaan 13.6.2023 kokouksessa tehdyn ehdotuksen mukaisesti yhtyä hallituksen 8.6. päätökseen liittyen KPMG:n selvitykseen. Osana KPMG:n erilliselvityksen käsittelyä hallitus päätöksissään 5.6. ja 8.6.2023 (§ 66 ja § 69) linjasi mihin toimenpiteisiin toimivan johdon on ryhdyttävä esille tulleiden ongelmien korjaamiseksi. Johtoryhmä on jakanut valmisteluvastuut koskien kunkin ongelman ratkaisemisesta. Osa näistä toimista koskee hallinnollisia määräyksiä ja käytäntöjä. Maakuntajohtajan tehtävää hoitava Juha Eskelinen antoi hallituksen kokouksessa 28.8. suullisen selvityksen siitä mihin toimenpiteisiin asian suhteen on ryhdytty. Kokonaisuus

jatkoimenpiteineen tulee hallituksen käsittelyyn syyskuun 18. päivän kokouksessa.

Esittelijän päätösesitys:

Maakuntahallitus päättää

- merkitä edellä esitetyn tilannekatsauksen tiedoksi,
- esittää maakuntavaltuustolle, että se merkitsee asiaa koskevan tilannekatsauksen tiedoksi.

Asian käsittely:

Asiasta käydyn keskustelun aikana maakuntahallituksen puheenjohtaja Markku Markkula ehdotti seuraavaa lisäystä asian selostusosaan:

”Maakuntavaltuusto päätti kokouksessaan 13.6.2023 kokouksessa tehdyn ehdotuksen mukaisesti yhtyä hallituksen 8.6. päätökseen liittyen KPMG:n selvitykseen. Osana KPMG:n erillisselvityksen käsittelyä hallitus päätöksissään 5.6. ja 8.6.2023 (§ 66 ja § 69) linjasi mihin toimenpiteisiin toimivan johdon on ryhdyttävä esille tulleiden ongelmien korjaamiseksi. Johtoryhmä on jakanut valmisteluvastuut koskien kunkin ongelman ratkaisemista. Osa näistä toimista koskee hallinnollisia määräyksiä ja käytäntöjä. Maakuntajohtajan tehtävää hoitava Juha Eskelinen antoi hallituksen kokouksessa 28.8. suullisen selvityksen siitä mihin toimenpiteisiin asian suhteen on ryhdytty. Kokonaisuus jatkoimenpiteineen tulee hallituksen käsittelyyn syyskuun 18. päivän kokouksessa.”

Lisäsehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Päätös:

Maakuntahallitus päätti

- **merkitä edellä esitetyn tilannekatsauksen tiedoksi,**
- **esittää maakuntavaltuustolle, että se merkitsee asiaa koskevan tilannekatsauksen tiedoksi.**

Esittelijä:

Maakuntajohtajan varahenkilö Juha Eskelinen

Lisätiedot:

Vastuujohtaja Inka Tikkanen

Oheismateriaali

Lausunto Maakuntahallituksen ja maakuntahallituksen puheenjohtajan tehtävistä, roolista ja vastuusta

Maakuntahallitus

§ 111

28.08.2023

Henkilöstön Pulssi-kyselyn tulosten yhteenveto

Maakuntahallitus 28.08.2023 § 111
404/01.00.02/2023

Tiivistelmä

Maakuntahallitukselle esitetään, että se päättää merkitä tiedoksi toukokuun lopun henkilöstökyselyn tulosityhteenvedon.

Selostus

Pulssikyselyn avulla seuraamme muutosta henkilöstön kokemuksissa ja tarkastelemme sitä pitkällä aikavälillä. Toisaalta kyselyn kautta on noussut myös konkreettisia kehittämistarpeita, joihin on pystytty tarttumaan. Toukokuussa toteutettuun Pulssiin vastasi 50 työntekijää. Pulssi oli vuoden ensimmäinen.

Asian tausta

Pulssi-kysely on korona-aikaan Uudenmaan liitossa käyttöön otettu kevyt anonyymi henkilöstökysely, jolla kartoitetaan henkilöstön vointia ja työilmapiiriä muutaman kerran vuodessa.

Esittelijän päätösesitys:

Maakuntahallitus päättää merkitä tiedoksi toukokuun lopun Pulssi-kyselyn tulosityhteenvedon.

Päätös:

Maakuntahallitus päätti jättää asian pöydälle.

Seuraavaan kokoukseen tuodaan tulosityhteenvedon lisäksi myös tieto, mihin toimenpiteisiin tulosten johdosta on ryhdytty ja mitä toimenpiteitä on suunnitteilla.

Esittelijä:

Maakuntajohtajan varahenkilö Juha Eskelinen

Lisätiedot:

Vastuujohtaja Inka Tikkanen
Asiantuntija Nimi

Oheismateriaali
Pulssikysely 05_2023

Maakuntahallitus

§ 112

28.08.2023

Johtajien antamat lausunnot

Maakuntahallitus 28.08.2023 § 112

Selostus

Edellisen kokouksen jälkeen on annettu Liitteet-kohdassa listatut lausunnot.

Päätösesitys:

Maakuntahallitus päättää merkitä tiedoksi johtajien antamat lausunnot.

Päätös:

Maakuntahallitus päätti esityksen mukaan.

Lisätiedot:

Vastuujohtaja Inka Tikkanen

Liitteet

- Liite 4 Lausuma Vaasan hallinto-oikeuden päätöstä 982/2022 koskevasta valituksesta
- Liite 5 Lausunto 2x110 kV:n voimajohtohankkeesta Kopula – Etelä-Nummela
- Liite 6 Lausunto 2x110 kV:n voimajohtohankkeesta Kopula-Hankasalo
- Liite 7 Lausunto Mäntsälä, Kapuli 5 asemakaava ja asemakaavamuutos, ehdotusvaihe, asemakaavaehdotus uudelleen nähtävillä
- Liite 8 Lausunto Hyvinkään VT3 Veikkarin liikekiinteistöt 2 asemakaavaluonnoksesta
- Liite 9 Lausunto Microsoft 3465 Finland Oy:n Vihdin datakeskusalueetta koskevasta ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta
- Liite 10 Lausunto Ilvesvuori Pohjoinen, louhinnan ja murskauksen ympäristövaikutusten täydennetty arviointiselostus
- Liite 11 Lausunto Hyvinkää Vatikko-Kuumola 110 kV voimajohtohankkeesta
- Liite 12 Lausunto Raaseporin kaavasta Katarinaskolan-Naapurinkatu, asemakaavan muutos, luonnos
- Liite 13 Lausunto Pasila-Riihimäki välityskyvyn nostaminen vaihe 3, ratasuunnitelma, Hausjärvi, Hyvinkää, Riihimäki ja Tuusula
- Liite 14 Lausunto Lohja Y9 Taajamaosayleiskaavan päivitys – Nauhakaupunki 2050, OAS
- Liite 15 Kommentit Fingrid Oyj:n palautepyyntöön Kantaverkon kehittämissuunnitelman luonnoksesta vuosille 2024-2033

Maakuntahallitus

§ 113

28.08.2023

Valmistuneet julkaisut

Maakuntahallitus 28.08.2023 § 113

Selostus

Toimintakertomus ja tilinpäätös 2022; Uudenmaan liiton julkaisuja D 108 - 2023

Verksamhetsberättelse och bokslut 2022; Nylands förbunds publikationer D 109 - 2023

Kaikki Uudenmaan liiton julkaisut:
<https://uudenmaanliitto.fi/julkaisut/>

Päätösesitys:

Maakuntahallitus päättää merkitä tiedoksi valmistuneet julkaisut.

Päätös:

Maakuntahallitus päätti esityksen mukaan.

Lisätiedot:

Vastuujohtaja Inka Tikkanen

Maakuntahallitus

§ 114

28.08.2023

Kokousaikataulu tiedoksi

Maakuntahallitus 28.08.2023 § 114

Selostus

Seuraavat **maakuntahallituksen** kokoukset

- 4.9.2023 klo 8.30
- 18.9.2023 klo 8.30
- 23.10.2023 klo 8.30: Huom! koko päivän tilaisuus
- 20.11.2023 klo 8.30
- 11.12.2023 klo 8.30

23.10.2023 kokous pidetään aamupäivällä Lohjan kaupungintalolla ja maakuntahallitus jalkautuu sen jälkeen Lohjalle sekä Inkooseen. Alustavina kohteina mm. Lohjan asuntomessualue ja Inkoon Joddböle.

Seuraava **maakuntavaltuuston** kokous

- 7.9.2023 klo 9.00 valtuustoinfo
- 12.9.2023 klo 10.00
- 12.12.2023 klo 10.00

Seuraava **maakunnan yhteistyöryhmän** kokous

- 15.9.2023 klo 14.00

Esittelijän päätösesitys:

Maakuntahallitus päättää merkitä tiedoksi kokousaikataulun.

Päätös:

Maakuntahallitus päätti esityksen mukaan.

Lisätiedot:

Vastuujohtaja Inka Tikkanen

Maakuntahallitus	§ 10	30.01.2023
Maakuntahallitus	§ 25	27.02.2023
Maakuntahallitus	§ 66	05.06.2023
Maakuntahallitus	§ 69	08.06.2023
Maakuntahallitus	§ 115	28.08.2023

KPMG:n erillisselvitykseen ja hallituksen päätöksiin pohjautuvien toimenpiteiden eteneminen

Maakuntahallitus 30.01.2023 § 10

Tiivistelmä

KPMG Oy Ab:lta on tilattu ulkoinen tarkastus, jonka avulla selvitetään, onko Uudenmaan liitossa markkinointiin, viestintään, edunvalvontaan ja edustamiseen kohdistuneet kulut ja hankinnat vuosilta 2017–2022 toteutuneet ja tehty asianmukaisesti liiton toimintaa koskeviin talousarvioon, tavoitteisiin ja ohjeisiin nähden. Maakuntahallitukselle esitetään, että se merkitsee toimeksiannon käynnistymisen tiedoksi.

Selostus

Selvityksessä laaditaan yhteenveto toimintojen kuluista ja kohteista, annetaan arvio kulujen syntyminen ja hankintojen toteuttamisen asianmukaisuudesta, ohjeistuksen riittävydestä ja toimintamenettelyiden kehittämistarpeista. Selvityksen tuloksena annetaan kehittämissuosituksia toiminnan edelleen kehittämiseksi.

Selvityksen toimeksiantajana on maakuntahallituksen puheenjohtaja. Se järjestetään toimivasta johdosta ja lakisääteisestä tilintarkastuksesta riippumattomaksi. Selvityksen raportoinnin yhteydessä tullaan kuvaamaan tehdyt havainnot ja johtopäätökset ja annetaan suositukset toiminnan edelleen kehittämiseksi. Raportti tuodaan maakuntahallituksen käsiteltäväksi helmi- tai maaliskuussa, riippuen työn valmistumisen aikataulusta.

Selvityksen tarve nousi Helsingin Sanomien toimittajan 29.11.2022 tietopyynnöstä, joka kohdistui kaikkiin asiakirjoihin koskien Uudenmaan liiton yhteistyötä Red Carpet -tapahtuman kanssa sekä kaikkiin asiakirjoihin koskien Uudenmaan liiton yhteistyötä Hyvinkään Tahko ry:n ja/tai Tahko Pesis Oy:n sekä Suomen pesäpalloliiton kanssa.

Helsingin Sanomat julkaisi sittemmin 20.1.2023 asiasta artikkelin otsikolla ”Maakuntaliiton johtaja ostaa toistuvasti vip-palveluita itselleen läheiseltä pesäpallojoukkueelta”.

Suoritettu sisäinen tarkastus

Tietopyynnön takia suoritettiin alustava sisäinen tarkastus. Tätä tarkoitusta varten koottiin pitkältä ajanjaksolta kyseiset määrärahojen käytöt ja otettiin mukaan tarkasteluun muita vastaavia määrärahankäyttöjä.

Tarkastuksen pohjalta todettiin mm, että yhteistyö tietopyynnössä mainittujen tahojen kanssa on ollut maakuntajohtajan toimivaltuuksien mukaista. Yhteistyöstä on tarvittavin osin tehty viranhaltijapäätökset, jotka

on julkaistu yleisesti nähtäväksi tietoverkkoon. Päätöksistä on ollut mahdollista tehdä oikaisuvaatimus. Päätökset on myös ilmoitettu maakuntahallituksen puheenjohtajistolle otto-oikeuden käyttämistä varten. Uudenmaan liiton toiminnassa ja määrärahojen käytössä on aina johdonmukaisesti noudatettu täyttä avoimuutta ja kyseisen tietopyynnön kohteena olevat toiminnot ovat laajalti ja avoimesti tiedossa osana liiton markkinointi- ja sidosryhmätoimintaa.

Tarkastuksessa tunnistettiin joitakin välittömiä jatkotoimenpidetarpeita mm. toiminnan kehittämisen osalta. Tarkastusmuistio lähetettiin maakuntahallituksen jäsenille 13.12.2022. Se ei ole vielä julkinen, koska asian käsittely on kesken.

Asian tausta

Uudenmaan liiton hallintosäännön 2. §:n mukaan maakuntahallitus huolehtii sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnan järjestämisestä. Maakuntahallitus vastaa sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan asianmukaisesta järjestämisestä sekä toimeenpanon valvonnasta ja tuloksellisuudesta.

Hallintosäännön 6. §:n mukaan maakuntahallitus johtaa kuntayhtymän viestintää ja tiedottamista.

Päätösesitys:

Maakuntahallitus päättää merkitä selostusosassa kuvatun erillisselvityksen käynnistymisen tiedoksi.

Käsittely:

Kokouksessa läsnä ollut toimiston henkilöstö poistui kokouksesta tämän ja seuraavan asian käsittelyn ajaksi. Asia käsiteltiin puheenjohtajan selostuksen pohjalta.

Keskustelun aikana jäsen Komulainen puheenjohtajan kannattamana ehdotti, että asia palautetaan uudelleen valmisteltavaksi, koska esittelijänä asian luonteen vuoksi on oltava maakuntahallituksen puheenjohtaja. Asian käsittely uuden valmistelun perusteella jatkuu seuraavassa kokouksessa.

Ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Päätös:

Maakuntahallitus päätti palauttaa asian uudelleen valmisteltavaksi.

Lisätiedot:

Maakuntahallituksen puheenjohtaja Markku Markkula

Maakuntahallitus 27.02.2023 § 25

Tiivistelmä

Maakuntahallituksen puheenjohtaja antaa hallitukselle selostuksen erillisselvitystyön etenemisestä. Asia käsitellään puheenjohtajan selostuksen pohjalta maakuntahallituksen kokouksessa.

Maakuntahallitus palautti 30.1.2023 asian uudelleen valmisteltavaksi, koska esittelijänä asian luonteen vuoksi on oltava maakuntahallituksen

puheenjohtaja. Asian käsittelyä päätettiin jatkaa uuden valmistelun perusteella seuraavassa kokouksessa.

Maakuntahallituksen 19.12.2022 käymän keskustelun perusteella ja puheenjohtajan antamien ohjeiden mukaisesti liitto on tilannut KPMG Oy Ab:lta ulkoisen tarkastuksen, jonka avulla selvitetään, onko Uudenmaan liitossa markkinointiin, viestintään, edunvalvontaan ja edustamiseen kohdistuneet kulut ja hankinnat vuosilta 2017–2022 toteutuneet ja tehty asianmukaisesti liiton toimintaa koskeviin talousarvioon, tavoitteisiin ja ohjeisiin nähden. Tarkastuksen kohteena on kaikkien johtoryhmän jäsenten toiminta. Maakuntahallitukselle esitetään, että se merkitsee toimeksiannon käynnistymisen ja etenemisen tiedoksi.

Selostus

Selvityksessä laaditaan yhteenveto toimintojen kuluista ja kohteista, annetaan arvio kulujen syntymisen ja hankintojen toteuttamisen asianmukaisuudesta, ohjeistuksen riittävydestä ja toimintamenettelyiden kehittämistarpeista. Selvityksen tuloksena annetaan kehittämissuosituksia toiminnan edelleen kehittämiseksi.

Selvityksen toimeksiantajana on maakuntahallituksen puheenjohtaja. Se järjestetään toimivasta johdosta ja lakisääteisestä tilintarkastuksesta riippumattomaksi. Selvityksen raportoinnin yhteydessä tullaan kuvaamaan tehdyt havainnot ja johtopäätökset ja annetaan suositukset toiminnan edelleen kehittämiseksi. Tavoitteena on tuoda raportti maakuntahallituksen käsiteltäväksi maaliskuussa, riippuen työn valmistumisen aikataulusta.

Selvityksen tarve nousi Helsingin Sanomien toimittajan 29.11.2022 tietopyynnöstä, joka kohdistui kaikkiin asiakirjoihin koskien Uudenmaan liiton yhteistyötä Red Carpet -tapahtuman kanssa sekä kaikkiin asiakirjoihin koskien Uudenmaan liiton yhteistyötä Hyvinkään Tahko ry:n ja/tai Tahko Pesis Oy:n sekä Suomen pesäpalloliiton kanssa.

Helsingin Sanomat julkaisi sittemmin 20.1.2023 asiasta artikkelin otsikolla ”Maakuntaliiton johtaja ostaa toistuvasti vip-palveluita itselleen läheiseltä pesäpallojoukkueelta”. Ja myöhemmin HS on julkaissut aiheesta kaksi jatkoartikkelia.

Suoritettu sisäinen tarkastus

Tietopyynnön takia liitossa suoritettiin alustava sisäinen tarkastus. Sisäisen tarkastuksen vastuujohtajana toimi Inka Tikkanen. Tarkastuksessa tunnistettiin joitakin välittömiä jatkotoimenpidetarpeita mm. toiminnan kehittämisen osalta. Tätä tarkoitusta varten koottiin pitkältä ajanjaksolta kyseiset määrärahojen käytöt ja otettiin mukaan tarkasteluun muita vastaavia määrärahankäyttöjä.

Tarkastuksen pohjalta va. hallintojohtaja totesi mm, että yhteistyö tietopyynnössä mainittujen tahojen kanssa on ollut maakuntajohtajan toimivaltuuksien mukaista. Yhteistyöstä on tarvittavin osin tehty viranhaltijapäätökset, jotka on julkaistu yleisesti nähtäväksi tietoverkkoon. Päätöksistä on ollut mahdollista tehdä oikaisuvaatimus. Päätökset on myös ilmoitettu maakuntahallituksen puheenjohtajistolle otto-oikeuden käyttämistä varten. Tarkastuksen yhteenvetona va. hallintojohtaja totesi, että Uudenmaan liiton toiminnassa ja määrärahojen käytössä on aina johdonmukaisesti noudatettu täyttä avoimuutta ja kyseisen tietopyynnön kohteena olevat toiminnot ovat laajalti ja avoimesti tiedossa osana liiton markkinointi- ja sidosryhmätoimintaa.

Tarkastusmuistio lähetettiin maakuntahallituksen jäsenille 13.12.2022. Se ei ole vielä julkinen, koska asian käsittely on kesken.

Maakuntahallitus kävi asiasta kokouksensa 19.12.2022 lopuksi keskustelun siten, että liiton henkiökunta oli poistunut kokouksesta. Maakuntahallitus antoi puheenjohtajalle tehtäväksi ryhtyä asian jatkotoimenpiteisiin, joista puheenjohtaja informoi maakuntahallituksen jäseniä sähköpostiviestillään 22.12.2022 todeten mm., että ”Kävimme maakuntahallituksen jäsenten kesken asiasta laajan keskustelun 19.12.2022. Sisäisen tarkastuksen tuottama muistio koskien HS:n tietopyyntöä todettiin hyväksi. Totesimme kuitenkin, että asian luonteen vuoksi ulkoinen selvitys on hyödyllistä teettää ja että liiton toiminnan kehittämisen ja läpinäkyvyyden kannalta sen on syytä käsitellä kaikki johtoryhmän jäsenet sekä kattaa hankinnat, markkinointi, edustukset yms. kokonaisuus. Lisäksi totesimme, että hallitukselle on syytä valmistella myös selvitys ohjesäännöistä ja muista aihepiiriin toimintaa ohjaavista ohjeista. Näin voimme samalla käsitellä aihepiiriin käytäntöjä laajemmaltikin ja päättää mahdollisesti tarvittavista ohjeistuksista. ... Nyt kyseessä olevassa asiassa maakuntahallituksen tarpeelliseksi katsoman selvityksen tekijänä on luontevasti liiton ulkoisena valvojana toimiva yhteisö, siis KPMG. ... Kun tämä on erillinen toimeksianto, niin hankintaa varten pyydän tarjouksen, jonka asiallisuuden ja kustannustason voin arvioida alan käytäntöjen perusteella. ... Kun kyse on julkishallinnon auktorisoidusta tarkastusyhteisöstä, niin hankimme samalla arvion ja suositukset tällaista toimintaa koskevan ohjeistuksemme kehittämistarpeesta.”

Todetaan, että maakuntajohtajan sidonnaisuusilmoitusta on Uudenmaan liiton sidonnaisuusrekisterin tietojen mukaan täydennetty 23.1.2023.

Maakuntahallituksen puheenjohtaja sai KPMG:n tarjouksen 11.1.2023. Tämän tuloksena liitto solmi sopimuksen KPMG:n kanssa 24.1.2023. Työ on käynnistynyt puheenjohtajan ohjauksessa. HS esitti tätä koskevan tietopyynnön, jonka mukaiset asiakirjat puheenjohtaja toimitti HS:lle 13.2.2023.

Asian tausta

Uudenmaan liiton hallintosäännön 2. §:n mukaan maakuntahallitus huolehtii sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnan järjestämisestä. Maakuntahallitus vastaa sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan asianmukaisesta järjestämisestä sekä toimeenpanon valvonnasta ja tuloksellisuudesta.

Hallintosäännön 6. §:n mukaan maakuntahallitus johtaa kuntayhtymän viestintää ja tiedottamista.

Päätösesitys:

Maakuntahallitus merkitsee selostuksen tiedoksi.

Asian käsittely:

Asia käsiteltiin kokouksessa maakuntahallituksen puheenjohtajan selostuksen pohjalta ilman viranhaltijan esittelyä.

Asian käsittelyn aikana selostustekstiin tehtiin seuraavat muutokset:

- Suoritettu sisäinen tarkastus -luvun toinen kappale kuuluu muutettuna näin: ”Tarkastuksen pohjalta **va. hallintojohtaja totesi** mm, että yhteistyö tietopyynnössä mainittujen tahojen kanssa on

ollut maakuntajohtajan toimivaltuuksien mukaista. Yhteistyöstä on tarvittavin osin tehty viranhaltijapäätökset, jotka on julkaistu yleisesti nähtäväksi tietoverkkoon. Päätöksistä on ollut mahdollista tehdä oikaisuvaatimus. Päätökset on myös ilmoitettu maakuntahallituksen puheenjohtajistolle otto-oikeuden käyttämistä varten. Tarkastuksen yhteenvetona **va. hallintojohtaja totesi**, että Uudenmaan liiton toiminnassa ja määrärahojen käytössä on aina johdonmukaisesti noudatettu täyttä avoimuutta ja kyseisen tietopyynnön kohteena olevat toiminnat ovat laajalti ja avoimesti tiedossa osana liiton markkinointi- ja sidosryhmätoimintaa.” (muutokset tummennettuna)

- Ennen Suoritettu sisäinen tarkastus -luvun viimeistä kappaletta lisättiin lause: Todetaan, että maakuntajohtajan sidonnaisuusilmoitusta on Uudenmaan liiton sidonnaisuusrekisterin tietojen mukaan täydennetty 23.1.2023.

Päätös:

Maakuntahallitus päätti selostustekstiin tehtyjen muutosten jälkeen esityksen mukaisesti.

Lisätiedot:

Maakuntahallituksen puheenjohtaja Markku Markkula

Maakuntahallitus 05.06.2023

Tiivistelmä

Erillisselvitys liiton markkinoinnista, viestinnästä, edunvalvonnasta ja edustamisesta sekä näitä koskevista hankinnoista on valmistunut. Maakuntahallitukselle esitetään, että se merkitsee selvityksen tiedoksi; käy keskustelun selvityksessä kuvatuista havainnoista ja niiden pohjalta tehdyistä suosituksista, ja antaa liiton toimistolle ohjeet korjaavista toimenpiteistä.

Raporttia kokouksessa esittelemään on kutsuttu KPMG Oy:n vastuukonsultti Harri Leppiniemi. Asia käsitellään kokouksessa maakuntahallituksen puheenjohtajan selostuksen pohjalta ilman viranhaltijan esittelyä. Maakuntahallituksen kokouksen 05.06.2023 tätä asiaa koskevaa selostusosaa täydentää seuraava selostus.

Selostus

KPMG:n toimeksianto

Toimeksiannon tavoitteena oli selvittää, onko Uudenmaan liitossa markkinointiin, viestintään, edunvalvontaan ja edustamiseen kohdistuneet kulut ja hankinnat vuosilta 2017-2022 tehty asianmukaisesti liiton toimintaa koskeviin talousarvioon, tavoitteisiin ja ohjeisiin nähden.

Selvityksessä laadittiin yhteenveto toimintojen kuluista ja kohteista, annettiin arvio kulujen syntyminen ja hankintojen toteuttamisen asianmukaisuudesta, ohjeistuksen riittävyydestä ja toimintamenettelyiden kehittämistarpeista. Selvityksen tuloksena annettiin kehittämissuosituksia toiminnan edelleen kehittämiseksi.

Toimeksianto toteutettiin ensi sijaisesti aineistotarkastuksena. Selvityksen kohteena olevat kulut ja hankinnat kartoitettiin ostolaskutietojen ja hankintapäätösten perusteella. Hankintojen osalta selvitettiin, mistä hankinnat oli tehty, minkä suuruisia hankinnat olivat ostopaikkakohtaisesti

olleet ja kenen toimeksiannosta hankinnat oli tehty. Selvityksessä laadittiin yhteenveto toimintojen kuluista ja kohteista, annettiin arvio kulujen syntymisen ja hankintojen toteuttamisen asianmukaisuudesta, ohjeistuksen riittävydestä ja toimintamenettelyiden kehittämistarpeista.

Selvityksen tuloksena syntyi seitsemän havaintokokonaisuutta, jotka luokiteltiin havainnon sisältämän riskin / puutteen merkityksen ja vaikuttavuuden perusteella ja jotka vaativat korjaavia toimenpiteitä. Havaintokokonaisuuksien arviointiasteikkona on käytetty KPMG:n sisäisen tarkastuksen metodologian mukaista asteikkoa (Tarkastusraportin liite II).

Tarkastuksen tulokset on esitetty tarkastusraportilla kappaleessa 3 (Yksityiskohtaiset tarkastushavainnot). Kehittämissuositusten perusteella Uudenmaan liiton toimisto on laatinut kirjalliset toimenpidesuunnitelmat aikatauluineen raporttiin sisällytettäväksi. Näitä KPMG on muokannut ja sisällyttänyt raporttiin tarkoituksenmukaiseksi katsomansa.

Tarkastuksessa läpikäydystä aineistosta on laadittu yhteenveto, joka on esitetty tarkastusraportin kappaleessa 4 (Yhteenveto edunvalvontaan, viestintään, markkinointiin ja sidosryhmäyhteistyöhön kohdistetuista kustannuksista). Tarkastusraportin erillisessä liitteessä I on esitetty tarkastuksessa läpikäyty aineisto kokonaisuudessaan.

Positiivisina tarkastushavaintoina nousivat esiin seuraavat:

- Läpinäkyvyys asioiden valmistelussa ja päätöksenteossa: Uudenmaan liiton hallintosäännön 6 §:ssä on määritetty, että liiton toimielimet luovat edellytykset läpinäkyvyydelle asioiden valmistelussa ja päätöksenteossa omalla toimialallaan. Läpinäkyvyys on toteutunut toiminnassa systemaattisesti laadittujen ja maakuntahallitukselle viestittyjen hankintapäätösten vuoksi. Tarkastuksessa läpikäydyissä markkinointiin, viestintään, edunvalvontaan ja edustamiseen kohdistuneissa kuluissa ei ollut sellaisia tapahtumia, joista ei olisi tehty hankintapäätöksiä tai muita viranhaltijapäätöksiä.
- Sisäisen valvonnan tehostaminen luottokortin käytössä: Vuodesta 2020 alkaen luottokorttilaskujen liitteeksi on liitetty tositteet, joiden liittamisestä ostoreskontrajärjestelmään ja matkalaskujärjestelmään on huolehtinut em. johdon assistentti. Tarkastuksessa havaittiin, että sisäisen valvonnan tehostamisen johdosta kuitit löytyivät tarkastuksen otantaan sisältyneistä luottokorttilaskuista

Tarkastushavainnot ja kehittämissuositukset, johdon toimenpidesuunnitelmat suositusten pohjalta

3.1 Edunvalvontaan liittyvien yhteistyökumppaneiden valinta	
Selvityksen johtopäätös	RCFF Elokuva festivaalin valikoitumista Uudenmaan liiton monivuotiseksi viestinnän tukemisen kumppaniksi ei voida yksiselitteisesti viestinnän periaatteiden näkökulmasta perustella. Uudenmaan liiton viestintään liittyvissä ratkaisuihin on otettava huomioon viestinnän periaatteissa määritetyt pääkohderyhmät sekä viestintäkanavat.
Selvityksen suositus	Suositellaan, että Uudenmaan liitossa laaditaan viestinnän periaatteista johdettu konkreettinen vuosittainen suunnitelma tapahtumista ja sidosryhmätilaisuuksista, joissa Uudenmaan liiton toimintaa viestitään pääkohderyhmille. Tapahtuma- ja sidosryhmätilaisuuksista laadittu

	suunnitelma on suositeltavaa esitellä ja hyväksyttävä maakuntahallituksessa.
Uudenmaan liiton toimintatapa selvitysajanjaksolla	Yhteistyökumppaneiden valintaan ei ole ollut systemaattista toimintatapaa. Esille tulleet ehdotukset on joko valmisteltu johtoryhmän kokouksessa käsiteltäviksi tai joissain tapauksissa toimivaltainen viranhaltija on tehnyt asiassa itsenäisen päätöksen.
Johdon toimenpidesuunnitelma ja aikataulu	<p>Maakuntahallituksen päätettäväksi pitää valmistella säännöllisesti vähintään kunkin maakuntahallituskauden alkupuolella viestinnän periaatteet siten, että siinä otetaan huomioon liiton henkilöstön lisäksi liiton luottamushenkilöt ja alueen kansanedustajat.</p> <p>Liitossa laaditaan vuosittainen edunvalvontasuunnitelma, joka sisältää edunvalvonnan tavoitteet, tapahtumat ja kohderyhmät. Suunnitelman pitää olla dynaaminen siten, että siinä otetaan huomioon ulkoisten olosuhteiden muutokset ja esille nousevat vaikuttamismahdollisuudet. Edunvalvontasuunnitelman pohjalta määritellään viestintä- ja markkinointitoimenpiteet sekä resurssointi. Pitkän aikavälin tavoitteena tulisi olla edunvalvonnan nelivuotisen raamin laatiminen kunkin eduskuntakauden nivelvaiheessa ja sen hyväksyminen ja päivittäminen maakuntahallituksessa EU-ohjelmakaudet tarvittaessa huomioiden.</p> <p>Viestinnän periaatteet valmistellaan pikaisesti maakuntahallituksen päätettäväksi. Edunvalvontasuunnitelman vuodelle 2024 tulee valmistua syksyllä 2023. Sen pohjalta valmistuva suunnitelma viestintä- ja markkinointitoimenpiteistä sekä resurssoinnista valmistuu vuoden 2023 loppuun mennessä.</p>

3.2 Sidosryhmätilaisuuksien järjestäminen	
Selvityksen johtopäätös	Uudenmaan liiton käyttösuunnitelmasta ei löydy perusteluja sille, että suuri osa sidosryhmätilaisuuksista järjestetään Hyvinkään Tahkon pesäpallo-otteluissa. Yhteistyön sisällyttäminen maakuntavaltuustossa hyväksytyyn talousarvioon ei voi todentaa.
Selvityksen suositus	Suosittelaaan, että Uudenmaan liiton hallituksessa linjataan viestinnän periaatteiden ja edunvalvontasuunnitelman perusteella, mihin urheilu- tai kulttuuritapahtumiin vuosittaiset sidosryhmätilaisuudet kohdennetaan.
Uudenmaan liiton toimintatapa selvitysajanjaksolla	Sidosryhmätilaisuuksien valintaan ei ole ollut systemaattista toimintatapaa. Esille tulleet ehdotukset on joko valmisteltu johtoryhmän kokouksessa käsiteltäviksi tai toimivaltainen viranhaltija on tehnyt asiassa itsenäisen päätöksen. Viranhoitoon liittyvä edustaminen ja sidosryhmätilaisuuksien järjestäminen on kunkin johtoryhmän jäsenen omassa harkinnassa.
Johdon toimenpidesuunnitelma ja aikataulu	Liiton sidosryhmätilaisuudet kohdennetaan edunvalvontasuunnitelman pohjalta niin, että pääkohderyhmät tavoitetaan parhaalla mahdollisella tavalla käytettävissä olevat resurssit huomioon ottaen. Kohdentamisen onnistuminen edellyttää kohderyhmien ja keskeisten kumppanuuksien tunnistamista moniammatillisessa prosessissa. Valmistuu vuoden 2023 loppuun mennessä.

3.3 Kynnysarvon ylittävä suora hankinta	
Selvityksen johtopäätös	Asiantuntijapalveluita on ostettu suora hankintana ilman hankintalain mukaisia perusteluja. Koska asiantuntijapalveluiden yhteissumma on kokonaisuutena ylittänyt hankintalain kynnysarvon 60.000 euroa ja suora hankinnan perustelut ovat puutteelliset hankintalain kriteereihin verrattuna, asiantuntijapalveluiden hankinta olisi tullut kilpailuttua hankintalain mukaisesti.
Selvityksen suositus	3.3.1 Suositellaan, että Uudenmaan liiton hankintaohjeisiin sisällytetään tarkempi ohjeistus hankinnan ennakoitun arvon laskemisesta (mitä

	<p>asioita tulee ottaa huomioon ennakoarvoa laskettaessa), jotta vältetään siltä, että suora hankintana tehty ostos lopulta ylittää hankintalain kynnysarvon ja se olisi tullut kilpailuttaa.</p> <p>3.3.2 Suositellaan, että Uudenmaan liitossa määritetään toimintamenettely, jossa hankintatarve tulee ajantasaisesti viestittyä hallinnon hankinta-tukihenkilöstölle, jotta tämä voi arvioida onko suora hankinnalle hankintalain mukaiset perustelut ja onko ne kirjattu riittävän täsmällisesti.</p> <p>3.3.3 Suositellaan, että hankintapäätökseen lisätään määrämuotoinen kirjaus siitä, että hankintapäätös on läpikäyty hankintatukihenkilöstön toimesta.</p>
<p>Uudenmaan liiton toimintatapa selvitysajanjaksolla</p>	<p>Tässä asiantuntijapalveluhankinnassa ollut kyse henkilösidonnan asiantuntijapalvelun tuottamisesta Kiinassa. Kiina-yhteistyö osana Uudenmaan liiton kansainvälistä yhteistyötä on ollut maakuntajohtajan vastuulla. Maakuntajohtaja on vastannut siitä, miten Kiinassa tapahtuva paikallinen toiminta ja yhteyksien ylläpitäminen järjestetään. Ensimmäistä kyseisistä hankintapäätöksistä tehtäessä perusteluja olivat mm. useilta eri tahoilta, kuten Oulun kaupungilta ja Suomen valtion edustajilta Shanghaissa, saadut suositukset kyseisestä palvelun tuottajasta. Perusteluja ei kuitenkaan kirjattu hankintasäädösten edellyttämällä tavalla tähän eikä sitä seuranneisiin päätöksiin.</p> <p>Selvityksessä tehty havainto asiantuntijapalveluhankintojen kumuloitumisesta ajalla 1.7.2019-30.6.2021 kansallisen kynnysarvon ylittäväksi pitää paikkansa. Viimeisintä päätöstä asiantuntijapalvelun ostosta elokuussa 2020 tehtäessä Kiinassa asiantuntijapalvelua tuottava henkilö ei oltu valmiita vielä palkkaamaan työsuhteeseen Uudenmaan liittoon. Elokuusta 2021 lähtien kyseinen henkilö on palkattu osa-aikaiseksi työntekijäksi liittoon nimenomaan siitä syystä, että Kiina-yhteistyön on katsottu vaativan erinomaista kohdemaan ja kohdealueen tuntemusta eikä uusi asiantuntijapalveluhankinta ollut enää mahdollinen samalta toimijalta.</p>
<p>Johdon toimenpidesuunnitelma ja aikataulu</p>	<p>3.3.1 Ennakoidun arvon laskemiseen hankintoja suunniteltaessa on viime vuosina kiinnitetty jo enemmän huomiota. Hankintayksikkö seuraa tietyiltä paljon käytetyiltä konsulteilta tehtävien ostojen yhteissummia aktiivisesti ja kynnysarvojen lähestyessä uudet hankinnat on kilpailutettu.</p> <p>Tarkistetaan hankintaohjeistuksen kohta tätä koskien ja selvennetään tekstiä.</p> <p>3.3.2 Tarkistetaan hankintaohjeistuksen kohta tätä koskien ja selvennetään tekstiä. Hankintoihin liittyvä yhteistyö vastuualueiden ja hallinnon hankintatukihenkilöstön välillä on tällä hetkellä hyvällä tasolla. Hankintatarpeet tulee ajoissa hankintatukihenkilöstön tietoon ja tarjouspyynnöt laaditaan hyvässä yhteistyössä.</p> <p>Hankintayksikkö haluaa kiinnittää huomion siihen, että tarkastuksessa löydetyt hankinnat, joihin toimenpidesuositukset perustuvat, ovat usean vuoden takaa. Liiton toimintatapoja hankintamenettelyyn liittyen on tarkennettu vuosien varrella aktiivisesti.</p> <p>3.3.3 Nykyisen toimintatavan mukaan kaikki hankintapäätökset käyvät hankintatukihenkilön työpöydällä ennen kuin ne viedään vastuujohtajille lopullisesti allekirjoitettavaksi. Emme näe tarpeellisuutta lisätä suositeltua tietoa hankintapäätökseen, koska se toteutuu jo prosessissa.</p>

	Uudenmaan liiton hankintaohje päivitetään suunnitelman mukaisesti syksyllä 2023. Jokaisessa hankinnassa toimivan ja ohjeiden mukaisen prosessin ohella pitää korostaa, että tärkeintä on hankinnan tavoite ja saavutettavissa oleva vaikuttavuus.
--	---

3.4 Suorahankinnat kynnysarvon alittavissa hankinnoissa	
Selvityksen johtopäätös	Uudenmaan liiton kynnysarvon alittavien hankintojen tekemisessä ei ole kaikkien edunvalvontaan, viestintään, markkinointiin sekä sidosryhmäyhteistyöhön kohdistuvien hankintojen kohdalla noudatettu maakuntajohtajan toimintatapaohjeistusta ja liiton suositusta siitä, että kilpailutetaan kaikki yli 10 000 euron hankinnat.
Selvityksen suositus	<p>3.4.1 Suositellaan, että Uudenmaan liitossa tehostetaan viestiä kynnysarvon alittavien hankintojen kilpailuttamisesta ja suorahankintojen välttämisestä, tai perustelujen täsmällisestä kirjaamisesta, kun on perustellusti päädytty suorahankintaan.</p> <p>3.4.2 Suositellaan, että Uudenmaan liitossa määritetään toimintamenettely, jossa hallinnon hankintatukihenkilöstö otetaan mukaan hankinnan suunnitteluun heti hankintatarpeen tullessa ajankohtaiseksi (ennaltaehkäisevä kontrolli suorahankintojen välttämiseksi).</p>
Uudenmaan liiton toimintatapa selvitysajanjaksolla	Toimintatavan mukaisesti suorahankintojen osalta toimitaan niin, että hankinnan valmisteluvaiheessa hankintatukihenkilö keskustelee vastuuvaikeiden kanssa ja kertoo, jos suunniteltu suorahankinta ylittää ohjeen mukaisen suorahankintarajan. Tämän jälkeen vastuuvaikeiden keskustelee toimivaltaisen viranhaltijan kanssa, joka lopullisesti päättää suorahankinnan suorittamisesta.
Johdon toimenpidesuunnitelma ja aikataulu	<p>3.4.1 Kynnysarvon alittavien hankintojen kilpailuttaminen versus suorahankinnat ovat liiton hankintatoimen kehittämislistalla. Pyrimme löytämään ohjeistuksen jolla toisaalta varmistetaan julkisten varojen oikea käyttö ja hankintalain periaatteiden noudattaminen mutta samalla tavoitellaan sitä, että pienhankintoja toteutetaan dynaamisesti ja innovatiivisesti sekä hankinnan tavoitetta ja kokonaisuudellisuutta korostaen eikä niihin käytetä kohtuuttomasti liiton omaa eikä toisaalta potentiaalisten tarjoajien työaikaa.</p> <p>3.4.2 Tarkistetaan hankintaohjeistuksen kohta tätä koskien ja selvennetään tekstiä. Hankintoihin liittyvä yhteistyö vastuualueiden ja hallinnon hankintatukihenkilöstön välillä on tällä hetkellä hyvällä tasolla. Hankintatarpeet tulevat ajoissa hankintatukihenkilöstön tietoon ja tarjouspyynnöt laaditaan hyvässä yhteistyössä.</p> <p>Hankintayksikkö haluaa kiinnittää huomion siihen, että tarkastuksessa löydetty hankinnat, joihin toimenpidesuosituksia perustuvat, ovat usean vuoden takaa. Liiton toimintatapoja hankintamenettelyyn liittyen on tarkennettu vuosien varrella aktiivisesti.</p> <p>Uudenmaan liiton hankintaohje päivitetään suunnitelman mukaisesti syksyllä 2023.</p>

3.5 Sidosryhmäyhteistyöhön liittyvien ostojen perustelut	
Selvityksen johtopäätös	Mikäli hankintapäätöksissä on hankinnan arvon määrittäminen perusteltu käyttösunnitelman mukaisuudella, tulisi käyttösunnitelmista yksiselitteisesti näkyä hankintapäätöksen kohteena olevan palvelun budjetti tai hankintapäätökseen liittää käyttösunnitelman yksilöintitiedot, johon hankinta on käyttösunnitelman laadinnassa sisällytetty. Riskinä on, että hankintojen perustelemisessa ei ole

	noudatettu organisaation sisäisen valvonnan periaatteita, jos perustelua ei voida yksiselitteisesti todentaa.
Selvityksen suositus	Suosittelaa, että hankintapäätöksiin lisätään käyttösuunnitelman yksilöintitiedot, jotta hankinnan arvo ja toteuttaminen voidaan todentaa olevan käyttösuunnitelman mukainen. Suositellaan, että käyttösuunnitelmaan sisällytetään tilikohtainen selostus määrärahan tarpeesta.
Uudenmaan liiton toimintatapa selvitysajanjaksolla	Vaikka toimintatavassa ei ole nähty tarkoituksenmukaisena kirjata tarkkoja käyttösuunnitelman tilikohtia kullekin hankintapäätökselle, on osana hankinnan valmisteluprosessia aina varmistettu hankinnan käyttösuunnitelman mukaisuus (hankinta on suunniteltu ja sille on varattu määräraha osana talousarviovalmistelua). Vastuualueet ja yksiköt esittävät määrärahatarpeet tarkempine selostuksineen tilikohtaisesti käyttösuunnitelmaan, josta muodostetaan lopullinen talousarvio. Talousarvion hyväksymisen jälkeen maakuntajohtaja vahvistaa käyttösuunnitelman päätöksellään. Käyttösuunnitelmassa liiton talousarvio esitetään tulospaikoille jaettuna.
Johdon toimenpidesuunnitelma ja aikataulu	Lisätään hankintapäätökseen käyttösuunnitelman yksilöintitiedot. Käyttösuunnitelmassa on nykyisinkin jo osin selostettu määrärahan tarve. Varmistetaan selostusten kattavuus sekä määritellään toimintatavat, miten käyttösuunnitelmaa täsmennetään tarpeen ilmetessä ja/tai kun strategisten tavoitteiden saavuttamiseen ilmenee merkittäviä uusia mahdollisuuksia.

3.6 Hankintasopimusten laatiminen	
Selvityksen johtopäätös	Uudenmaan liiton kansallisen kynnysarvon alittavista hankinnoista laaditun maakuntajohtajan toimintatapaohjeen 9/2015 mukaan (Uudenmaan liitto 2015, päivitetty 16.2.2018) Uudenmaan liiton toimintatapana on, että myös kansallisen kynnysarvon alittavista hankinnoista tehdään aina kirjallinen sopimus. Tehty hankintapäätös ei suoraan velvoita hankintayksikköä hankintasopimuksen tekemiseen. Sitova hankinta syntyy vasta hankintasopimuksen allekirjoittamisen perusteella. Tarkastuksessa havaittiin kolme hankintapäätöstä, joista ei ollut tehty kirjallisia sopimuksia. FinCTrade Platformilta tilattu tutkimusraportti, arvoltaan 12 350 euroa (hankintapäätös §399/2018). Hyvinkään Tahko ry:n, Tahko Pesiksen ja Tahko Superpesis Oy:n kanssa ei ollut tehty sopimusta pesäpallolippujen ostamisesta edunvalvontatilaisuuksien järjestämiseksi (maakuntajohtajan hankintapäätökset §135/2020, §154/2021 ja §53/2022). Maakuntajohtajan toimintatapaohjeistusta ei ole yllä kuvattujen hankintojen osalta noudatettu, koska kirjallisia sopimuksia ei näissä tapauksissa ole laadittu.
Selvityksen suositus	Suosittelaa, että Uudenmaan liitossa säännöllisin väliajoin käydään läpi hankintapäätökset ja tarkistetaan, että niistä on myös kirjalliset sopimukset tehtynä (jälkikäteiskontrolli).
Uudenmaan liiton toimintatapa selvitysajanjaksolla	Hankintoihin liittyvä yhteistyö vastuualueiden ja hallinnon hankintatukihenkilöstön välillä on tällä hetkellä hyvällä tasolla. Hankintatarpeet tulee ajoissa hankintatukihenkilöstön tietoon ja tarjouspyynnöt, hankintapäätökset ja hankintasopimukset laaditaan hyvässä yhteistyössä. Nykyisen toimintatavan mukaan kaikki

	<p>hankintapäätökset käyvät hankintatukihenkilön työpöydällä ennen kuin ne viedään vastuujohtajille lopullisesti allekirjoitettavaksi, jonka jälkeen prosessin mukaisesti aletaan laatia hankintasopimusta. Liiton juristi tekee säännöllisesti pistokoeseurantaa, jolla varmistetaan että kirjalliset sopimukset on tehtynä asianmukaisesti.</p> <p>Selvityksessä havaitut puutteet hankintasopimuksissa ovat olleet yksittäisiä tapauksia. Tapahtumalippuhankinnoissa voidaan todeta, että erillisen hankintasopimuksen laatiminen ei olisi hankinnan luonteen vuoksi ollut tarkoituksenmukaisesta. Kansalliset kynnsarvot alittavissa hankinnoissa sopimus syntyy oikeustoimilain mukaan tilaajan ja tarjouksen tekijän välille välittömästi sen jälkeen, kun tarjouksen tekijä on saanut todisteellisesti tiedon tehdystä päätöksestä ja ottanut siitä selon.</p> <p>Hyvinkään Tahkon pesäpallo-otteluiden yhteydessä järjestettyjen sidosryhmätapaamisten hankinnoissa ei ole toimittu hallintolain vastaisesti. Tehdyt päätökset ovat lainvoimaisia. Kuitenkin koska maakuntajohtaja on tunnettu hyvinkääläinen pesäpallovaikuttaja, niin hänen isännöidessään liiton kyseisiä sidosryhmätalaisuuksia voi joillekin syntyä mielikuva hänen kaksoisroolistaan. Tällaisten mielikuvien välttämiseksi ja päätösten läpinäkyvyyden lisäämiseksi liiton prosesseja on tarpeen täsmentää siten, että mahdollisen kaksoisroolin ilmetessä kyseinen henkilö ei osallistu asiaa koskevien hankintapäätösten käsittelyyn liitossa.</p>
Johdon toimenpidesuunnitelma ja aikataulu	<p>Todetaan, että selvityksen johtopäätökseen liittyvä prosessi on tällä hetkellä toimiva. Selvityksessä havaitut puutteet hankintasopimuksissa ovat olleet yksittäisiä tapauksia. Liiton ohjeisiin sisällytetään mahdollisten kaksoisroolien välttäminen.</p> <p>Liiton juristi tekee säännöllisesti pistokoeseurantaa, jolla varmistetaan että kirjalliset sopimukset on tehtynä asianmukaisesti.</p>

3.7 Luottokortin käyttö ja siihen liittyvä ohjeistus	
Selvityksen johtopäätös	Koska Uudenmaan liitossa ei ole luottokorttien käyttöä kirjallisesti ohjeistettu, riskinä on, että luottokortin käytön sisäinen valvonta ei toteudu asiaankuuluvalla tavalla.
Selvityksen suositus	<p>3.7.1 Suositellaan, että Uudenmaan liitossa laaditaan luottokorttien käytön ohjeistus.</p> <p>3.7.2 Suositellaan, että käteisnostot perustellaan ostoreskontrajärjestelmään, jotta rahan käytön jäljitettävyysetju on näkyvillä yhdessä paikassa yksiselitteisesti.</p>
Uudenmaan liiton toimintatapa selvitysajanjaksolla	Uudenmaan liitossa ei ole ollut luottokorttien käytön kirjallista ohjetta. Luottokorttilaskun tarkastajan on tullut laskuntarkastusvaiheessa liittää kortilla tehdyistä ostoista kuitit ostolaskujärjestelmään. Luottokorttilaskun hyväksyjänä on kunkin kortinhaltijan esihenkilö.
Johdon toimenpidesuunnitelma ja aikataulu	<p>3.7.1 Hallintosääntöön lisätään maininta, että luottokorttien käytöstä laaditaan erillinen ohje.</p> <p>Huomioidaan vireillä olevassa hallintosäännön päivityksessä. Luottokorttien käyttöohje vahvistetaan toukokuun 2023 aikana.</p> <p>3.7.2 Sisällytetään asia luottokorttien käyttöohjeeseen. Käteisnostojen osalta viitataan M2-matkalaskujärjestelmän matkalaskuun, jossa tämä kyseinen käteisnosto on todennettavissa. Lisätään ostoreskontrajärjestelmässä tarkastajan lausunto, jossa käteisnoston perustelu viittaamalla kyseiseen matkaan.</p>

	Luottokorttien käyttöohje vahvistetaan toukokuun 2023 aikana.
Edistymä	Maakuntajohtaja on päätöksellään 25.5.2023 hyväksynyt Uudenmaan liiton luottokortin käytön ohjeistuksen. Ohjeistus on saatettu kaikille luottokortin nykyisille haltijoille tiedoksi ja pyydetty heiltä sitoutumus uusien ohjeiden noudattamisesta. Hallintosääntö päivitetään syksyllä 2023.

Edunvalvontaa, viestintää ja markkinointia koskevat suositukset, hallitukselle tuotavat toiminnan periaatteet ja raamit, hankintojen ja sopimusten valmistelu

Selvityksen suosituksiin kuuluu mm. seuraava: ”Liitossa laaditaan vuosittainen edunvalvontasuunnitelma, joka sisältää edunvalvonnan tavoitteet, tapahtumat ja kohderyhmät. Edunvalvontasuunnitelman pohjalta määritellään viestintä- ja markkinointitoimenpiteet sekä resurssointi. Pitkän aikavälin tavoitteena tulisi olla nelivuotisen edunvalvontastrategian laatiminen kunkin eduskuntakauden nivelvaiheessa ja sen hyväksyminen ja päivittäminen maakuntahallituksessa EU-ohjelmakaudet tarvittaessa huomioiden.”

Tämän ja sitä täydentävien muiden suositusten täytäntöönpanon osana hallitukselle pitää valmistella raami siitä, mitä liiton käytäntöjä koskevia periaatteita ja toimintaraameja käsitellään hallituksen kunkin toimintakauden aikana. Käsittelyn vaikuttavuuden pitäisi olla ainakin pääosin 3-vaiheinen, jossa valmistelu esittelee tuotoksensa eli 1) kunkin toimintamuodon nykytilan ja kokemukset liiton toiminnassa, 2) ehdotuksen täsmennetyistä periaatteista ja tulevan toiminnan raameista, 3) hallituksen päätöksen jälkeisinä vuosina laaditaan hallitukselle sopivaksi katsottavin välein tiiviit kirjalliset selvitykset toimenpiteistä ja niiden vaikuttavuudesta.

Selvityksestä ilmenevän perusteella liiton tulee täsmentää viestinnän, markkinoinnin ja edunvalvonnan vaikuttavuustavoitteita, määritellä aiempaa tarkemmin pääkohderyhmät ja kanavat sekä maakuntajohtajan, liiton johtoryhmän muiden jäsenten ja muun henkilökunnan tehtävät ja velvollisuudet näiden yhteyksien ja kanavien hoidossa siten, että liiton toiminnasta syntyy riittävän hyvin Uudenmaan kattava tasapuolinen kuva. Tämän saavuttaminen pitää tapahtua liiton taloudellisten resurssien sallimissa rajoissa ja korostaen sitä, että Uudenmaan kehittäminen valtuuston päätösten mukaisiin tavoitteisiin onnistuu vain kun liitto motivoi ja luo edellytyksiä uusmaalaisille toimijoille, siis liiton toimiston ulkopuolisille henkilöille, toimia asetettujen tavoitteiden saavuttamiseksi.

Jokaisen hankinnan, sopimuksen tai muun kuluun johtavan toimenpiteen valmistelu tapahtuu yhden tai useamman liiton henkilökuntaan kuuluvan toimesta ja vasta hyväksyvän allekirjoituksen tekee maakuntajohtaja tai muu nimenkirjoitusoikeutettu. Valmistelua koskevien prosessien kehittämiseen pitää kiinnittää huomiota siten, että prosessin läpinäkyvyys on selkeä ja oikeellisuuskysymykset varmistetaan aina valmistelun osana.

Vuoden 2022 toimintakertomus ja tilinpäätös

Maakuntahallitus on hyväksynyt vuoden 2022 toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen 27.3.2023 § 31, jättänyt sen tilintarkastajan tarkastettavaksi ja saattanut sen tarkastuslautakunnan käsiteltäväksi. Tarkastuslautakunta on kokouksessaan 31.5.2023 päättänyt pyytää maakuntahallitusta vielä käsittelemään erilliselvityksen liiton markkinoinnista, viestinnästä, edunvalvonnasta ja edustamisesta sekä näitä koskevista hankinnoista

ennen tarkastuslautakunnan seuraavaa kokousta. Tarkastuslautakunta kokoontuu seuraavan kerran 9.6.2023 ja käsittelee tuolloin tilikauden 1.1.2022 – 31.12.2022 tilintarkastuskertomuksen ja arviointikertomuksen, jotka tuodaan maakuntavaltuuston kokoukseen 13.6.2023.

Asian tausta

Uudenmaan liiton hallintosäännön 2. §:n mukaan maakuntahallitus huolehtii sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnan järjestämisestä. Maakuntahallitus vastaa sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan asianmukaisesta järjestämisestä sekä toimeenpanon valvonnasta ja tuloksellisuudesta.

Hallintosäännön 6. §:n mukaan maakuntahallitus johtaa kuntayhtymän viestintää ja tiedottamista.

Päätösesitys

Maakuntahallitus päättää

- **merkitä erillisselvityksen liiton markkinoinnista, viestinnästä, edunvalvonnasta ja edustamisesta sekä näitä koskevista hankinnoista tiedoksi,**
- **todeta, että maakuntahallitus on kuullut KPMG-selvityksen vastuuhenkilön Harri Leppiniemen vastauksen jäsenten esittämiin kysymyksiin ja käynyt keskustelun tarvittavista jatkotoimista,**
- **todeta, että selvitys on ollut hyödyllinen monella tavalla ja on osoittanut hallitukselle ja liiton toimistolle**
  - **että prosessit ovat pääosin hyvässä kunnossa, mutta että hallintoon ja varainkäyttöön kohdistuvien prosessien kirjallisia ohjeita on syytä kehittää ja tuoda ne hallitukselle tiedoksi ja päätöksenteon tehtäväjaon mukaisilta osin päätettäväksi,**
  - **että jotta hallitus voi keskittyä sille kuuluvaan strategiseen johtamiseen, valtuuston määrittelemien tavoitteiden saavuttamiseksi tarvittavaan vaikuttamiseen ja riskien hallintaan, niin hallitukselle tulee valmistella valtuustokausittain ja eräiltä osin vuosittain tilannekatsaukset ja raamisuunnitelmat sidosryhmäyhteistyön tavoitteista ja muodoista, viestinnästä ja edunvalvonnasta,**
  - **että selvityksessä ei ole ilmennyt sellaista uutta, joka osoittaisi liiton toiminnassa vuosina 2017-2022 olleen väärinkäytöksiä tai muuta toimintaa, joka olisi aiheuttanut liitolle haittaa, vaikka prosesseissa onkin eräiltä osin ollut puutteellisuuksia hankintojen perusteluissa ja toimivaltuuksien noudattamisessa,**
- **edellyttää, että korjaustoimet toteutetaan kunkin aiheen vaatimalla perusteellisuudella ja aikataululla siten, että kaikki vastuujohtajat toimeenpanevat selostusosassa kuvatut toimenpiteet ja että tämän lisäksi hallitus käsittelee tarvittavia prosessien kehitystoimia ja ohjeita liitossa tehtävän valmistelun perusteella vaiheittain syyskauden 2023 kuluessa,**
- **todeta, että liiton viestinnän periaatteet on hyväksytty maakuntahallituksessa 2.2.2015. Selvityksen mukaan viestinnän periaatteita on viimeksi päivitetty joulukuussa 2022. Näitä ei kuitenkaan ole tuotu hallituksen käsiteltäväksi, vaikka liiton hallintosääntö määrittelee, että maakuntahallitus johtaa kuntayhtymän viestintää ja tiedottamista sekä hyväksyy viestinnän ja tiedottamisen periaatteet. Periaatteet tulee**

valmistella hallituksen käsiteltäväksi syksyn 2023 toimintakauden alussa siten, että mm. viestinnän, markkinoinnin ja edunvalvonnan pääkohderyhmien ja kanavien tarkempi suunnittelu ja määrittely tapahtuu hallituksen linjausten perusteella

- **tarkastaa pöytäkirjan tämän pykälän osalta kokouksessa.**

Asian käsittely:

Päätös:

Lisätiedot

Maakuntahallituksen puheenjohtaja Markku Markkula

Maakuntahallitus 08.06.2023 § 69

Maakuntahallitus päätti 5.6.2023 § 65 yksimielisesti, että asian käsittely siirretään jatkokokoukseen, joka on 8.6.2023 klo 7.30 Teams:in välityksellä.

Uudenmaan liiton hallintosäännön 112 §:n mukaan jos kaikkia kokoukshuoneissa mainittuja asioita ei saada kokouksessa käsiteltyä, käsittelemättä jääneet asiat voidaan siirtää jatkokokoukseen, johon ei tarvitse antaa eri kutsua.

Asian käsittely:

Ennen asian käsittelyn aloittamista puheenjohtaja Markku Markkula jäväsi itsensä ja poistui kokouksesta. Esteellisyyden perustelu: Hallintolaki § 28 1 mom. 7. kohta (yleislausekejäävi). Maakuntahallituksen 1. varapuheenjohtaja siirtyi johtamaan kokousta ja muutti pohjaesityksen seuraavaan muotoon:

”Maakuntahallitus päättää

1. merkitä erillisselvityksen liiton markkinoinnista, viestinnästä, edunvalvonnasta ja edustamisesta sekä näitä koskevista hankinnoista tiedoksi,
2. todeta, että maakuntahallitus on kuullut KPMG-selvityksen vastuuhenkilön Harri Leppiniemen vastauksen jäsenten esittämiin kysymyksiin ja käynyt keskustelun tarvittavista jatkotoimista,
3. todeta, että selvityksestä puuttuu esteellisyyden arviointi sekä hankintojen tarkoituksenmukaisuuden arviointi, mitkä kuitenkin olisi hallituksessa käydyn keskustelun perusteella ollut syytä tehdä,
4. todeta, että selvitys on ollut hyödyllinen monella tavalla ja on osoittanut hallitukselle ja liiton toimistolle
  - liiton johtamisessa on eräiltä osin toimittu harkitsemattomasti ja huolimattomasti, eikä hankintalakia ja liiton ohjeita ole kaikissa tapauksissa noudatettu. Täten hallitus johtopäätöksensä edellyttää toiminnan tervehdyttämistä sekä maakuntajohtajalta ja kaikilta johtotason henkilöiltä eettisesti korkeatasoisia johtamiskäytäntöjä siten, että kaikki luottamus liiton toimintaan palautuu,
  - kynnysarvon ylittäviä asiantuntijapalveluita on KPMG:n selvityksen mukaan ostettu suoraan hankintana hankintalain vastaisesti tai ilman

hankintalain mukaisia perusteluja sekä kynnysarvon alittavien hankintojen osalta on rikottu eräiltä osin maakuntajohtajan toimintatapaohjeistusta, ja sidosryhmäyhteistyöhön liittyvien ostojen perusteluissa ei ole kaikilta osin noudatettu organisaation sisäisen valvonnan periaatteita,

- hallintoon ja varainkäyttöön kohdistuvien prosessien kirjallisia ohjeita on syytä kehittää ja tuoda ne hallitukselle tiedoksi ja päätöksenteon tehtäväjaon mukaisilta osin päätettäväksi, jotta voidaan varmistaa hankintojen läpinäkyvyys ja sisäisen valvonnan toimivuus,
- hallitukselle tulee valmistella valtuustokausittain ja eräiltä osin vuosittain tilannekatsaukset ja raamisuunnitelmat sidosryhmäyhteistyön tavoitteista ja muodoista, viestinnästä ja edunvalvonnasta. Täten hallitus voi keskittyä sille kuuluvaan strategiseen johtamiseen, valtuuston määrittelemien tavoitteiden saavuttamiseksi tarvittavaan vaikuttamiseen ja riskien hallintaan,
- KPMG:n selvityksessä toiminnassa vuosina 2017-2022 on tullut esille epäily kilpailuttamatta jääneistä sekä jäävinä tehdyistä hankinnoista. Asian selvittämiseksi hallitus päättää tehdä poliisille esitutkintapyynnön maakuntajohtajan osuutta koskien.

5. liitossa on käynnistetty uuden maakuntajohtajan valintaprosessi, jonka aikataulua nopeutetaan niin paljon kuin mahdollista. Tästä hallitus tekee päätöksiä 12.6. ja 19.6.2023.,

6. edellyttää, että korjaustoimet toteutetaan siten, että kaikki vastuujohtajat toteuttavat selostusosassa kuvatut toimenpiteet. Hallitus käsittelee tarvittavia prosessien kehitystoimia ja ohjeita liitossa tehtävän valmistelun perusteella vaiheittain syyskauden 2023 kuluessa, jotta nämä voidaan kokonaisuutena vahvistaa ja saada kattavasti käyttöön uuden maakuntajohtajan johdolla,

7. todeta, että liiton viestinnän periaatteet on hyväksytty maakuntahallituksessa 2.2.2015. Selvityksen mukaan viestinnän periaatteita on viimeksi päivitetty joulukuussa 2022. Näitä ei kuitenkaan ole tuotu hallituksen käsiteltäväksi, vaikka liiton hallintosääntö määrittelee, että maakuntahallitus johtaa kuntayhtymän viestintää ja tiedottamista sekä hyväksyy viestinnän ja tiedottamisen periaatteet. Periaatteet tulee valmistella hallituksen käsiteltäväksi 2023 siten, että mm. viestinnän, markkinoinnin ja edunvalvonnan pääkohderyhmien ja kanavien tarkempi suunnittelu ja määrittely tapahtuu hallituksen linjausten perusteella,

8. tarkastaa pöytäkirjan tämän pykälän osalta kokouksessa.”

Muutettu pohjaehdotus hyväksyttiin yksimielisesti. Lisäksi päätettiin yksimielisesti liittää pöytäkirjan liitteeksi hallintojohtajan vastaus jäsen Reetta Hyvärisen kokouksessa 5.6.2023 esittämään kysymykseen.

Päätös:

Maakuntahallitus päätti

- 1. merkitä erillisselvityksen liiton markkinoinnista, viestinnästä, edunvalvonnasta ja edustamisesta sekä näitä koskevista hankinnoista tiedoksi,**
- 2. todeta, että maakuntahallitus on kuullut KPMG-selvityksen vastuuhenkilön Harri Leppiniemen vastauksen jäsenten esittämiin kysymyksiin ja käynyt keskustelun tarvittavista jatkotoimista,**

3. todeta, että selvityksestä puuttuu esteellisyyden arviointi sekä hankintojen tarkoituksenmukaisuuden arviointi, mitkä kuitenkin olisi hallituksessa käydyn keskustelun perusteella ollut syytä tehdä,

4. todeta, että selvitys on ollut hyödyllinen monella tavalla ja on osoittanut hallitukselle ja liiton toimistolle

- liiton johtamisessa on eräiltä osin toimittu harkitsemattomasti ja huolimattomasti, eikä hankintalakia ja liiton ohjeita ole kaikissa tapauksissa noudatettu. Täten hallitus johtopäätöksensä edellyttää toiminnan tervehdyttämistä sekä maakuntajohtajalta ja kaikilta johtotason henkilöiltä eettisesti korkeatasoisia johtamiskäytäntöjä siten, että kaikki luottamus liiton toimintaan palautuu,
- kynnysarvon ylittäviä asiantuntijapalveluita on KPMG:n selvityksen mukaan ostettu suoraan hankintana hankintalain vastaisesti tai ilman hankintalain mukaisia perusteluja sekä kynnysarvon alittavien hankintojen osalta on rikottu eräiltä osin maakuntajohtajan toimintatapaohjeistusta, ja sidosryhmäyhteistyöhön liittyvien ostojen perusteluissa ei ole kaikilta osin noudatettu organisaation sisäisen valvonnan periaatteita,
- hallintoon ja varainkäyttöön kohdistuvien prosessien kirjallisia ohjeita on syytä kehittää ja tuoda ne hallitukselle tiedoksi ja päätöksenteon tehtäväjaon mukaisilta osin päätettäväksi, jotta voidaan varmistaa hankintojen läpinäkyvyys ja sisäisen valvonnan toimivuus,
- hallitukselle tulee valmistella valtuustokausittain ja eräiltä osin vuosittain tilannekatsaukset ja raamisuunnitelmat sidosryhmäyhteistyön tavoitteista ja muodoista, viestinnästä ja edunvalvonnasta. Täten hallitus voi keskittyä sille kuuluvaan strategiseen johtamiseen, valtuuston määrittelemien tavoitteiden saavuttamiseksi tarvittavaan vaikuttamiseen ja riskien hallintaan,
- KPMG:n selvityksessä toiminnassa vuosina 2017-2022 on tullut esille epäily kilpailuttamatta jääneistä sekä jäävinä tehdyistä hankinnoista. Asian selvittämiseksi hallitus päättää tehdä poliisille esitutkintapyynnön maakuntajohtajan osuutta koskien.

5. liitossa on käynnistetty uuden maakuntajohtajan valintaprosessi, jonka aikataulua nopeutetaan niin paljon kuin mahdollista. Tästä hallitus tekee päätöksiä 12.6. ja 19.6.2023.,

6. edellyttää, että korjaustoimet toteutetaan siten, että kaikki vastuujohtajat toteuttavat selostusosassa kuvatut toimenpiteet. Hallitus käsittelee tarvittavia prosessien kehitystoimia ja ohjeita liitossa tehtävän valmistelun perusteella vaiheittain syyskauden 2023 kuluessa, jotta nämä voidaan kokonaisuutena vahvistaa ja saada kattavasti käyttöön uuden maakuntajohtajan johdolla,

7. todeta, että liiton viestinnän periaatteet on hyväksytty maakuntahallituksessa 2.2.2015. Selvityksen mukaan viestinnän periaatteita on viimeksi päivitetty joulukuussa 2022. Näitä ei kuitenkaan ole tuotu hallituksen käsiteltäväksi, vaikka liiton hallintosääntö määrittelee, että maakuntahallitus johtaa kuntayhtymän viestintää ja tiedottamista sekä hyväksyy viestinnän ja tiedottamisen periaatteet. Periaatteet tulee valmistella hallituksen käsiteltäväksi

2023 siten, että mm. viestinnän, markkinoinnin ja edunvalvonnan pääkohderyhmien ja kanavien tarkempi suunnittelu ja määrittely tapahtuu hallituksen linjausten perusteella,

8. tarkastaa pöytäkirjan tämän pykälän osalta kokouksessa.

Maakuntahallitus 28.08.2023 § 115
11/02.08.01.00/2023

Tiivistelmä

KPMG:n erillisselvitykseen pohjautuen hallitus päätöksissään 5.6. ja 8.6.2023 (§ 66 ja § 69) linjasi mihin toimenpiteisiin toimivan johdon on ryhdyttävä esille tulleiden ongelmien korjaamiseksi. Johtoryhmä on jakanut valmisteluvastuut koskien kunkin ongelman ratkaisemista. Osa näistä toimista koskee hallinnollisia määräyksiä ja käytäntöjä. Maakuntajohtajan tehtävää hoitava Juha Eskelinen antaa suullisen selvityksen siitä mihin toimenpiteisiin asian suhteen on ryhdytty. Asia tulee hallituksen käsittelyyn syyskuun 18. päivän kokouksessa.

Esittelijän päätösesitys:

Maakuntahallitus merkitsee tiedoksi asiaa koskevan suullisen selvityksen ja päättää palata asiaan kokouksessaan 18.9.2023.

Päätös:

Maakuntahallitus päätti esityksen mukaan.

Lisätiedot:

Vastuujohtaja Juha Eskelinen

Muutoksenhakuohje koskee pykälä: § 99, § 100, § 101, § 103, § 104, § 108, § 109, § 110, § 111, § 112, § 113, § 114, § 115

Muutoksenhakukielto

Päätökseen, joka koskee vain asian valmistelua tai täytäntöönpanoa, ei saa kuntalain 136 §:n mukaan hakea muutosta.

Muutoksenhakuohje koskee pykälä: § 102, § 105, § 106

Muutoksenhakukielto

Päätökseen, josta voidaan tehdä kirjallinen oikaisuvaatimus, ei saa hakea muutosta valittamalla.

Oikaisuvaatimusohje

Päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen.

Viranomainen, jolle oikaisuvaatimus tehdään, osoite ja postiosoite

Uudenmaan liitto
Maakuntahallitus
Esterinportti 2 B
00240 Helsinki

sähköposti: toimisto@uudenmaanliitto.fi

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Oikaisuvaatimus on jätettävä toimiston aukioloaikana, viimeistään klo 15.45 oikaisuvaatimusajan päättymispäivänä.

Päätös voidaan antaa tiedoksi sähköisen asiointilain (laki sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa, 13/2003) 19 §:n mukaisesti, jos asianosainen on antanut suostumuksensa siihen, että päätös voidaan lähettää hänelle sähköisesti tiedoksi. Tällöin asianosaisen katsotaan saaneen päätöksen tiedoksi kolmantena päivänä sen lähettämisestä. Jos päätös annetaan asianosaiselle tiedoksi kirjeellä, vastaanottajan katsotaan saaneen asiasta tiedon seitsemäntenä päivänä sen lähettämisestä, jollei tiedoksiannon näytetä tapahtuneen myöhemmin.

Muun oikaisuvaatimukseen oikeutetun katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun päätös on asetettu nähtäville yleiseen tietoverkkoon (Kuntalaki 410/2015 140 §). Tarkastettu pöytäkirja asetetaan nähtäväksi kokousta seuraavan viikon torstaina osoitteessa www.uudenmaanliitto.fi > paatoksenteko

Oikaisuvaatimuksen sisältö

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisena. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava

- päätös, johon oikaisuvaatimus kohdistuu
- miten ja millä perusteella päätöstä halutaan oikaistavaksi

- millä perusteella oikaisuvaatimuksen tekijä on oikeutettu tekemään vaatimuksen
- oikaisuvaatimuksen tekijän yhteystiedot